Julkaisija: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki

Fides

66. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 1/2003 Katolskt stiftsblad

Ann-Catrin Wulff virittämässä Pyhän Marian seurakunnan urkuja. Kuva: Sari Haukka.

Paavin kirje maailman rauhan päivänä s. 12-13

Fader Guy Béthune har avlidit s. 10

Miksi rakastamme paavia? Osa 2/3. s. 11

Puhtaampi sointi Jumalan kunniaksi: P. Marian kirkon urut remonttiin. s. 16

Toimitukselta

Sacrosanctum Concilium

Pyhän Marian seurakunnan urut kunnostetaan. Niin on hyvä. Kunnon urkuja ei mikään instrumentti - ihmisäänen jälkeen - voita sakraalin tunnelman luojana kirkon liturgiassa.

Tämän tiesivät myös Vatikaanin II kirkolliskokouksen isät hyväksyessään - Pyhän Hengen johdattamina - konstituution pyhästä liturgiasta: *Sacrosanctum Concilium*.

Ei ole yhdentekevää, minkälaista musiikkia ja mitä sanoja käytämme ilmaisemaan liturgista tunnelmaa, pyhien salaisuuksien tarkoitusta ja uskoamme ylipäänsä. Pian neljäkymmentä vuotta sitten kirkkoisät vahvistivat:

"Urkuja on pidettävä latinalaisessa kirkossa perinteisenä musiikki-instrumenttina suuresti kunnioitettuina, sillä niiden sointi kykenee korottamaan kirkollisten toimitusten loiston ihmeellisellä tavalla ja nostamaan sydämet ylväästi Jumalan luo taivaaseen." (SC, 120)

Ympäri (Etelä-)Eurooppaa joutuu surullisena panemaan merkille, millaiseen rappiotilaan urut ovat monissa kirkoissa joutuneet. Yleensä ne ovat olleet jo vuosikymmeniä täysin käyttämättöminä, sähköllä toimivien korvikeinstrumenttien pauhun keskellä. Suomessa kirkkojemme urut tosin ovat pienet, mutta niitä sentään käytetään yhä vieläkin alkuperäisessä tarkoituksessaan: Jumalan kunniaksi.

Kiinnittäkäämme siksi kiitollisina huomiota sille työlle, jota omat urkurimme seurakunnissamme tekevät, ja tukekaamme sitä kykyjemme mukaan.

M. Tervaportti

Fides

Seuraava lehti

2/2003

Deadline

22.1.

Ilmestyy

5.2.

Vuoden 2003 aikataulu

numero - (deadline) - ilmestyy

01	(1.1.)	15.1.
02	(22.1.)	5.2.
03	(12.2.)	26.2.
04	(5.3.)	19.3.
05	(26.3.)	9.4.
06	(23.4.)	7.5.
07	(21.5.)	4.6.
08	(23.7.)	6.8.
09	(13.8.)	27.8.
10	(10.9.)	24.9.
11	(1.10.)	15.10.
12	(22.10.)	5.11.
13	(12.11.)	26.11.
14	(3.12.)	17.12.

Sisällysluettelo

Toimitukselta
2 Pääkirjoitus ja tiedotuksia

Uutisia
3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta
4 Hiippakunnan taloudesta

Oremus
5 Hengellistä aineistoa

Pyhimys
6 Katumusharjoitusten mestari: Pyhä Henricus Suso
6 Autuaan Ursulan seurassa: Jumala teitä uutena vuonna siunatkoon

Paimenelta
7 Piispan joulusaarna, biskopens julpredikan

Kalenteri
8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

Artikkeleita
10 Fader Guy Béthune har avlidit
10 Rukouksen taitoa kartuttamassa
11 Miksi rakastamme paavia? Osa 2/3.
14 Kuvagalleria: Investituura

Dokumentteja
12 Paavin kirje maailman rauhan päivänä

Katekeesin kaikuja
14 Katolinen uskonnonopetus kouluissa
14 Katoliset lastenleirit

Kirjallisuutta
15 Nya böcker, Pyhyyden vetovoimaa

Ajassa
16 Puhtaampi sointi Jumalan kunniaksi
16 Ny orgel i Sixtinska kapellet

Katolinen kirkko ja media 2003

Katolisen tiedotuskeskuksen johtokunta toivottaa kaikki katoliset toimittajat, lehtimiehet, journalistit jne. tervetulleiksi Katolinen kirkko ja media 2003 *-keskustelutilaisuuteen Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa torstaina 20. helmikuuta 2003 klo 17.00-19.00.*

Tapaamisessa pyydetään puheenvuoroja ja herätellään keskustelua siitä, miten kuvaa katolisesta kirkosta maallisessa mediassa voidaan parantaa ja esiintyviä virheitä oikoa.

Tapaamiseen pyydetään ilmoittautumaan 14.2. klo 12.00 mennessä: tiedottaja Marko Tervaportti, puh. 0208 350751, info@catholic.fi. Tilaisuudessa on tarjoilua.

Tervetuloa tekemään kirkkoa näkyvämmäksi!

Rosarium Virginis Mariae

Seurakuntiin lähetettiin jo ennen joulua vapaasti ja ilmaisesti jaettavaksi paavin apostolisen kirjeen *Rosarium Virginis Mariae* suomennos.

Katolinen tiedotuskeskus toivoo, että kirjanen tuottaa kaikille lukijoilleen paljon iloa ja kannustaa samalla kaikkia pyhän ruusukon tiheään ja säännölliseen rukoilemiseen "ruusukon vuoden" tavoitteiden toteutumiseksi.

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208350751. Fax (09) 650715. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta 25 e, ulkomaille 30 e.

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208350751. Fax (09) 650715. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration 25 e, till utlandet 30 e.

Paino/tryck: Riihimäen kirjapaino oy.

URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

15.1.2003

Ennakkotietoja paavin ohjelmasta vuonna 2003

Suunnitteilla mm. sadas ulkomaanmatka ja "ruusukon vuoden" päättäminen Pompeijissa.

Vatikaanissa julkaistiin tammikuun alussa ennakkotietoja paavi **Johannes Paavali II**:n ohjelmasta alkaneelle vuodelle. Ohjelman keskeisenä sisältönä on ruusukon vuoden jatkuminen, äiti Teresan autuaaksijulistaminen ja pyhän isän paaviksi valitsemisen 25. vuosipäivä.

Paavin on tarkoitus vuoden 2003 aikana vierailla ainakin Espanjassa ja Kroatiassa. Molemmat matkat on sijoitettu toukokuulle. Jälkimmäinen matka on myös paavin sadas ulkomaanmatka, siten paavin vierailut ovat suuntautuneet yhteensä 131 maahan.

Todennäköisinä pidetään vuoden loppupuolella vierailuja myös Bosnia-Hertsegovinassa ja Slovakiassa. Paaviksi valitsemisensa vuosipäivänä pyhä isä haluaisi myös vierailla Pompeijissa Ruusukon Neitsyt Marian pyhiinvaelluspaikalla. Tämä pyhiinvaellus päättäisi siten paavin julistaman ruusukon vuoden.

Vuoden 2003 aikana 30 kardinaalia saavuttaa 75 vuoden eläkeiän ja jättää siten eroanomuksen tehtävistään. Jotkut heistä varmaankin saavat vastauksena pyynnön jatkaa edelleen. 75 vuotta on täyttänyt mm. uskonopin kongregaation prefekti, kardinaali **Josef Ratzinger** ja Pariisin arkkipiispa, kardinaali **Jean-Marie Lustiger**. Vanhin yhä virassa toimiva kardinaali on Minskin arkkipiispa, 88-vuotias **Kazimierz Swiatek**. Lisäksi seitsemän kardinaalia täyttää alkaneen vuoden aikana 80 vuotta ja menettää siten äänestysoikeutensa konklaavissa.

KATT/KATH.NET/CWNEWS

Pariisin arkkipiispa Lustiger:

Kloonaus verrattavissa natsien kokeisiin

Pariisin arkkipiispa, kardinaali **Jean-Marie Lustiger** on verrannut ihmisten kloonaamista Kolmannessa valtakunnassa harjoitettuihin ihmiskokeisiin. Radiohaastattelussa itse juutalaista syntyperää oleva Lustiger sanoi Rael-lahkon toiminnan muistuttavan natsien rotuhygienisiä kokeita. Hänen mukaansa ne se todistaa hulluudesta, joka luo tumman varjon ihmiskunnan tulevaisuuden päälle. Lustigerin äiti kuoli saksalaisten käsissä Auschwitzin keskitysleirillä.

Kloonausyritysten takana on kardinaalin mukaan "täysin vääristynyt ideologia" mutta todennäköisesti myös taloudellisia syitä. Hän korostaa, että katolinen kirkko kategorisesti vastustaa ihmisen kloonaamista. "Absoluuttinen suhtautuminen" tähän asiaan on välttämätöntä, sillä muuten siinä helposti "annettaisiin periksi vähä vähältä", Lustiger sanoi.

KATT/KI/KAP

Liturgiakongregaation uusi prefekti varoittaa väärästä luovuudesta:

Itsetehdyt muutokset eivät kuulu liturgiaan

Kardinaali **Francis Arinze**, Liturgia- ja sakramenttijärjestyksen kongregaation vastanimitetty prefekti, on 30 Giorni -lehdelle antamassaan haastattelussa ottanut kantaa joihinkin liturgiaa koskeviin kehityskulkuihin. Nigerialaiskardinaali korosti haastattelussa Vatikaanin II kirkolliskokouksen tärkeyttä ja kertoi sen olleen "erinomainen koulu" kaikille osanottajille sekä "käännekohta" kirkon elämässä.

Arinze totesi kuitenkin samalla, että kansankielen tuominen latinan rinnalle liturgiassa toi mukanaan paljon ongelmia. Kardinaalin mukaan joitakin perinteisiä rukouksia ei yksinkertaisesti voitu kääntää latinasta niin helposti kuin luultiin. Huolellinen ja asiallinen käännös on valtava tehtävä, koska "emme voi pysyä uskollisina vain 'kirkolliskokouksen hengelle', vaan ennen kaikkea myös sille, mitä siellä todella sanottiin ja kirjattiin ylös".

Kardinaali Arinze myönsi haastattelussa, että "monet piispat ja papit eivät ole lukeneet kirkolliskokouksen tekstejä tarpeeksi huolellisesti". Siksi "liturgisissa muutoksissa on tapahtunut paljon väärinkäytöksiä". Kardinaali varoittikin liian usein esiintyvästä liturgisesta "luovuudesta": jos papit tekevät omia muutoksiaan riituksessa, "on kohta yhtä monta riitusta kuin on pappeja".

Lisäksi Arinze painotti, että jokaisen liturgiassa jonkinlaista palvelutehtävää hoitavan henkilön - siis myös lukijoiden, kuoron jäsenten ja alttaripalvelijoiden - tulisi ymmärtää, ettei "huomiota pidä johdattaa itseensä, vaan salaisuuksiin, joita vietetään". Kirkko on Jeesuksen Kristuksen perustama, eikä "sen pyhien toimitusten traditiota voi muuttaa päivästä toiseen".

KATT/KATH.NET/CWNEWS

Vatikaanin II kirkolliskokouksen konstituutio pyhästä liturgiasta "Sacrosanctum Concilium" löytyy Vatikaanin www-sivulta:

www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council

Tärkeitä nimityksiä Vatikaanissa

Paavi **Johannes Paavali II** nimitti 19.12.2002 uudet sihteerit kahteen Rooman kuurian tärkeään virastoon. Sihteeri toimii kunkin viraston toisena johtajana sen prefektin tai puheenjohtajan alaisuudessa.

Uskonopin kongregaation uusi sihteeri on salesiaani-isä **Angelo Amato**, 64, joka samalla nimitettiin Silan titulaariarkkipiispaksi. Arkkipiispaksi valittu Amato kuuluu Italian tunnetuimpiin teologeihin erityisesti dogmatiikan alalla. Hänet vihittiin papiksi vuonna 1967. Mons. Amato on toiminut muun muassa Rooman Paavillisen Salesiaanisen yliopiston vararehtorina ja teologisen tiedekunnan dekaanina. Rooman kuuriassa hän on mm. Uskonopin kongregaation ja Kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston neuvonantaja. Mons. Angelo Amato seuraa tehtävässä Genovan arkkipiispaksi siirtynyttä mons. **Tarcisio Bertonea**, joka niin ikään on salesiaani.

Kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston uusi sihteeri on irlantilaissyntyinen isä **Brian Farrell** LC, 58. Pyhä isä nimitti hänet samalla Abitinen titulaaripiispaksi. Mons. Farrell on ensimmäinen Kristuksen legioonalaisiin, maailman tällä hetkellä nopeimmin kasvavaan sääntökuntaan, kuuluva piispa Rooman kuuriassa.

Piispaksi valittu Farrell vihittiin papiksi 1969. Hän valmistui teologian tohtoriksi Rooman Paavillisesta Gregoriaanisesta yliopistosta 1981, minkä jälkeen hän siirtyi Vatikaanin valtiosihteeristön palvelukseen, missä hän on ollut toimistopäällikkönä vuodesta 1999. Poikkeuksellista mons. Farrellin kohdalla on se, että myös hänen veljensä on piispa: mons. **Kevin J. Farrell** on Washingtonin apulaispiispa Yhdysvalloissa.

Mons. Brian Farrell LC seuraa sihteerin tehtävässään mons. **Marc Ouellet**'ia PSS, joka siirtyi aiemmin syksyllä Québecin arkkipiispaksi Kanadaan.

KATT/VIS

Biskop Anders Arborelius till medlem av Påvliga familjerådet

Johannes Paulus II har utnämnt den katolske biskopen i Stockholm **Anders Arborelius** till medlem av styrelsen för Vatikanens råd för familjen. Det meddelade Vatikanen 21 december.

Påvliga rådet för familjen grundades av den nuvarande påven 1981. Den ersatte en familjekommission som grundades av Paulus VI 1973. Rådet har till uppgift att stötta de katolska familjerna och värna om livet från befruktningen till dess naturliga slut. Rådets vanliga medlemmar är lekfolk, särskilt gifta män och kvinnor. Biskop Anders Arborelius har tillsammans med biskopar från olika världsdelar blivit medlem av rådets styrelse.

KATT/VATIKANRADION

Puola ja Malta pitävät kiinni aborttikiellosta myös EU:n jäseninä

Puola ja Malta, jotka molemmat hyväksyttiin taannoin EU:n jäseniksi vuodesta 2004 alkaen, aikovat pitää kiinni aborttilainsäädönnöstään myös EU:n jäseninä. Malta ja EU solmivat erityissopimuksen asiasta joulukuussa. Siinä sovitaan kirjaimellisesti, että maa saa pitää oman aborttilakinsa.

Maltan perässä nyt myös Puolan priimas, kardinaali **Józef Glemp** on vaatinut, että EU:ssa on oltava vapaus kansallisella tasolla päättää syntymättömän elämän suojasta.

Tähän asti EU:ssa ei ole ollut yhteistä lainsäädäntöä aborttikysymyksessä. Jäsenmaista Irlanti katsoo, ettei EU:n lainsäädäntö kumoa maan omaa perustuslakia, jossa abortti on lähes täysin kielletty.

KATT/KI/KAP/CWNEWS

Äiti Teresan tie autuaaksi varmistui

Paavi **Johannes Paavali II** vahvisti perjantaina 20. päivänä joulukuuta hartaasti odotetun uutisen: Rakkauden lähetyssisarten, -veljien ja -pappien sääntökunnan (Missionaries of Charity, MC) perustajasta, Kalkutan äiti Teresasta tulee autuas. Autuaaksijulistaminen tuli mahdolliseksi paavin vahvistaessa äiti Teresan sankarilliset hyveet sekä ihmeen, joka on tapahtunut äiti Teresan esirukousten avulla.

Syyskuussa 1997 kuolleen äiti Teresan autuaaksijulistamisen päivämääräksi on alustavasti esitetty ensi vuoden lokakuun 19. päivää, jolloin katolinen kirkko viettää lähetyssunnuntaita. Sen lähettyville sattuvat tarkoituksellisesti myös paavi Johannes Paavali II:n pontifikaatin 25. vuoden päätös ja pyhän isän lokakuussa julistaman ruusukon vuoden loppu.

Kalkutasta maailman tietoisuuteen nousseen köyhistä köyhimpien palvelijattaren autuaaksijulistaminen tuli mahdolliseksi ennätysvauhdilla. Paavi myönsi jo alkuvuodesta 1999 erivapauden äiti Teresan pyhäksijulistamiseen tähtäävän tutkimusprosessin aloittamiseksi. Näin Vatikaanin Pyhien julistamisen kongregaation ei tarvinnut odottaa kuolemaa seuraavan viiden vuoden karenssiajan umpeutumista.

Äiti Teresa, vuonna 1910 Makedonian Skopjessa syntynyt Agnes Gonxha Bojaxhiu, sai Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 1979.

KATT/VIS/CNS

Elämäkertalinkki: www.ewtn.com/motherteresa/

66. hyväksytty ihme Lourdesissa

Uusin vahvistettu ihmeparantuminen Lourdesissa tapahtui vammautuneelle ranskalaiselle Jean-Pierre Bélylle, joka sairastui vuonna 1972 MS-tautiin. Ranskan terveysviranomaisten täysinvalidiksi toteama Bély teki 1987 pyhiinvaelluksen Lourdesiin. Tuolloin 51-vuotiaan ja hyvin huonokuntoisen Bélyn avustajat olivat varmoja, että kysymyksessä olisi potilaan viimeinen matka. Pyhiinvaelluksen lopuksi Bély sai sairasten voitelun sakramentin. Kotiin palattuaan hän kuitenkin kaikkien yllätykseksi pystyi jo kävelemään. Nyt, 15 vuotta myöhemmin, ei sairaudesta ole mitään merkkejä.

Bélyn on sittemmin tutkinut ranskalainen agnostikkolääkäri Patrick Fontanaud. Hänen mukaansa tervehtymiselle ei ole olemassa mitään tieteellistä selitystä. Tällä perusteella Bélyn tapaus on hyväksytty 66:nneksi Lourdesissa tapahtuneeksi ihmeeksi Neitsyt Marian ilmestymisten jälkeen vuonna 1858.

Lourdesin lääketieteellisen keskuksen johtaja Patrick Theillierin mukaan pian hyväksyttäneen kaksi vielä uudempaa ihmettä: 1995 ihmeellisesti parantuneiden 25-vuotiaan ranskalais- ja 60-vuotiaan italialaisnaisen tapaukset.

KATT/Kath.net/Zenit

Taizé samlar 80.000 i Paris

Lördag 28 december samlades 80.000 unga kristna från hela Europa i Paris för att fira ett alternativt nyår tillsammans med det franska ekumeniska klostret Taizé. Fram till nyårsdagen hålls möten och bönestunder i utställningsparken söder om Paris, där deltagarna tas om hand av 2500 volontärer. 29 december öppnades mötet officiellt av Paris ärkebiskop kardinal **Jean-Marie Lustiger**.

Det är 25:e gången som Taizé erbjuder ett alternativt nyår för europeiska ungdomar i en stor europeisk stad. Förra gången hölls mötet i Budapest. Tidigare nyårsmöten har hållits i flera stora städer i Europa. Efter den östeuropeiska kommunismens sammanbrott 1989 hölls många möten i Östeuropa. I år beräknas hälften av deltagarna komma från östeuropeiska länder.

KATT/VATIKANRADION

Undersökning av Vadstena klostrets betydelse för skriftspråket

Det har sedan länge varit klart att Vadstena kloster hade en central roll i utvecklingen av skriftbruket i Sverige under medeltiden. Men ingen har tagit ett samlat grepp på hur skriftspråket användes och utvecklades vid klostret. Nu skall Umeå universitet göra detta, rapporterar Svenska kyrkans tidning.

Universitetet har fått 5,3 miljoner kronor från Riksbankens jubileumsfond för forskningsprojektet, som skall pågå i två år. Professor **Lars-Erik Edlund** vid institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk leder undersökningen.

KATT/KM

Hiippakunnan taloudesta

Hiippakunnan ekonomin katsaus kirkkomme taloudelliseen tilanteeseen.

Hiippakunnan kirkko- ja pappilarakennusten arvon säilyttäminen vaatii suhteellisen usein remonttitoimenpiteitä, kuten on tapahtunut viime vuosina esim. Jyväskylässä (P. Olavin seurakunnan pappila), Tampereella (P. Ristin seurakunnan talon katto, vaikka lopputulos ei vielä ole tyydyttävä) ja suurena toimenpiteenä Helsingissä P. Henrikin seurakunnan pappila, seurakuntasali ja lastentarha. Oulun kirkon uudisrakentaminen ei kuulu tähän (vaikka nyt onkin jo korkea aika varata rahaa niitä remontteja varten, jotka tapahtuvat vasta 10-20 vuoden kuluttua). Myös esim. Katekeettisen keskuksen tilojen osto poikkeaa tavallisesta remontista.

Edellä esitettyihin toimiin pystytään tällä hetkellä yksinomaan ulkoa tulevien avustusten tuella (ennen kaikkea Bonifatiuswerk, Diasporakommissariat der Deutschen Bischöfe, Ansgarwerke, eri SCJ-provinssit). Myös jatkuvan toiminnan kuten Katekeettisen keskuksen ja tiedotuskeskuksen työn sekä kesäleirien järjestämisen ylläpitoon pystytään vain ulkoa tulevien avustusten tuella (Bonifatiuswerk, Diaspora-Kinderhilfe, Ansgarwerke).

Viime aikoina on myös huomattu, että rakennusten arvon säilyttämiseen on saatu tuntuvasti vähemmän avustusta kuin on anottu. Seuraavassa taulukossa esitetään läpimenneiden avustushakemusten osuus kaikista tehdyistä anomuksista. Luvut ovat likiarvoja, koska joskus remontti on sekä kunnossapitoa että uudisrakentamista.

vuodelle 1999:	n. 1,00
vuodelle 2000:	n. 1,00
vuodelle 2001:	n. 1,00
vuodelle 2002:	n. 0,79
vuodelle 2003:	n. 0,27

Taulukosta nähdään, että vuodelle 2003 myönnettiin vain 27% rakennusten arvon säilyttämistä koskevista anomuksista. Anomukset tehdään aina edellisen vuoden 1. toukokuuhun mennessä; (esim. vuodelle 2002 anottiin 1.5.2001 mennessä). Jatkuvan toiminnan tuen osalta lopulliset tiedot tulevat vasta helmikuussa.

ISÄ RUDOLF LARENZ
HIIPPAKUNNAN EKONOMI

SUOMI EKUMEENISELLA KARTALLA

Seminaari *Charta Oecumenica* -asiakirjan soveltamisesta

tiistaina 28.1.2003 klo 9-16 Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa

PUHEENVUOROT: pastori Ari Ojell (lut.), isä Teemu Sippo SCJ, pastori Aimo Helminen (adv.)

PANEELIKESKUSTELUSSA "*Mihin olemme valmiit sitoutumaan*" mukana myös Helsingin piispa Józef Wróbel SCJ.

Osanottomaksu 5 euroa sisältää CO-asiakirjan neljällä kielellä sekä kahvit. Mahdollisuus lounaaseen Suomen Lähetysseurassa, hinta 7 euroa.

Ilmoittautumiset 17.1. mennessä Suomen Ekumeeniseen Neuvostoon, puh. 09-1802369, fax 09-174313 tai sähköposti sirpa-maija.vuorinen@kolumbus.fi.

Oremus

Jumalanäiti “Hortus conclusus”. Tretjakovin galleria, Moskova. Christus Rex, Inc.

“Terve, neitsyt äiti, sinä synnytit kuninkaan, joka hallitsee iankaikkisesti taivasta ja maata.”

Köyhät ovat suurenmoisia ihmisiä; heiltä voimme oppia paljon kaunista.

KALKUTAN ÄITI TERESA

Sunnuntait ja velvoittavat juhlapyhät

19.1. kirkkovuoden 2. sunnuntai (II): pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija; juhlapyhä

1L Siir. 45: 12-20, 4-5
Ps. 126: 1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. Ks 6
2L 2 Kor. 5: 14-20
Ev. Joh. 4: 34-39
tai
1L Viis 3: 1-9
Ps. 124: 2-3a, 3b-5, 7b-8. Ks 7a
2L Room. 8: 31b-39
Ev. Matt. 10: 28-33

26.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai (III)

1L Joona 3: 1-5, 10
Ps. 25: 4-5ab, 6+7bc, 8-9. Ks 4a
2L 1 Kor. 7: 29-31
Ev. Mark. 1: 14-20

2.2. kirkkovuoden 4. sunnuntai (IV): Herran temppeliintuominen, kynttilänpäivä; juhla

1L Mal. 3:1-4
Ps. 24: 7, 8, 9, 10. Ks 8a
2L Hepr. 2: 14-18
Ev. Luuk. 2: 22-40

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Tammikuu

Että kristilliset yhteisöt erityisesti tänä historian aikana ottaisivat entistäkin täydellisemmin vastaan Herran kutsun olla maan suola ja maailman valkeus (vrt. Matt. 5: 13-14).

Että Kiinan kristilliset yhteisöt, Jumalan sanalle uskollisina, vahvistaisivat keskinäisiä siteitään ja yhdessä levittäisivät voimallisemmin evankeliumin ilosanomaa.

Helmikuu

Että kaikki kristityt tuntisivat niiden kansojen ahdingon, jotka yhä kärsivät nälästä ja janosta, ja osoittaisivat veljiään kohtaan entistä suurempaa solidaarisuutta.

Että kirkko Malesiassa, Singaporessa ja Bruneissa pysyisi uskollisena omalle vaativalle evankelioimistehtävälleen avoimessa kanssakäymisessä muiden uskontojen seuraajien kanssa.

Böneapostolatet

Vi ber ...

Januari

Att kristna samfund, vid denna tidpunkt i historien, allt mer fullständigt skall ta emot Herrens inbjudan att vara jordens salt och världens ljus. (jfr Matt 5:13-14)

Att de kristna samfunden i Kina, trogna Guds ord, skall stärka sina band till varandra och tillsammans kraftfullt sprida evangeliet.

Februari

Att alla kristna skall ha medkänsla för människor i svåra förhållanden, för människor som fortfarande lider av hunger och törst, och visa allt större solidaritet med sina bröder.

Att kyrkan i Malaysia, Singapore och Brunei skall förbli trogen sin egen krävande evangeliseringsuppgift i en öppen dialog med representanter för andra religioner.

Helige Herre Gud vi bönfaller om din nåd.

Helige Herre Gud, du som har jagat bort natten från oss och nu tillåter oss att lyfta upp våra händer till dig.

Vi bönfaller om din nåd. Låt din rättfärdighets sol lysa in i våra hjärtan, och gör oss till ljusets barn och till arvingar av dina eviga gåvor.

Tänk Herre, i din barmhärtighet på ditt folk och på alla våra bröder, var de än befinner sig i ditt stora rike, i behov av din nåd och hjälp. Låt oss alla, fasta i tron och frälsta till kropp och själ, prisa ditt underbara namn. Amen.

BASILEIOS DEN STORE

Katumusharjoitusten mestari

23.1. Henrik Seuse (Suso), mystikko

Pyhän Henricus Suson muistopäivä on Martyrologium Romanumin mukaan 25.1.

Heinrich syntyi 1295 Konstanzissa Boden-järven rannalla ritari von Bergin poikana. Jo poikasena hän omaksui nimen Seuse äitinsä mukaan, jolla oli suuri vaikutus hänen hengelliseen kehitykseensä. Kolmetoistavuotiaana hän liittyi Konstanzissa dominikaaneihin, ja viisi vuotta myöhemmin hän sai ensimmäisen yliluonnollisen näkynsä.

Tämä suuri mystikko antautui 40 vuoden ikään asti meille käsittämättömän itsensä kiduttamiseen. Hän kantoi rautakahleita paljaalla ihollaan, pieksi itseään ja pidättyi ruoasta, juomasta ja unesta, hän jopa poltti hehkuvalla raudalla Jeesus-monogrammin rintaansa. Voimakkaita hurmostilojaan ja näkyjään hän piti Jumalan antamina palkkioina katumusharjoituksistaan.

Sääntökuntansa korkeakoulussa Kölnissä hän oli aikansa suurimman mystikon, mestari Eckehartin, oppilas. Hän rakasti ja ihaili opettajaansa koko elämänsä ajan. Kun inkvisitio epäili hänen opettajaansa harhaopista, Henrik kirjoitti puolustukseksi ”Pienen kirjan totuudesta”, joka toisen kirjan, ”Pienen kirjan ikuisesta viisaudesta”, kanssa kuuluu vielä tänäänkin Saksan mystisen kirjallisuuden klassisiin kirjoituksiin.

Henrik alkoi 1335 toimia sielunhoitajana useissa Saksan dominikaaniluostareissa, ja hänestä lähtevä säteily veti monia lähemmäs Jumalaa, varsinkin dominikaanisisarten parissa. Hänen hengellinen tyttärensä, dominikaanisisar Elisabeth Stagel, kokosi ja julkaisi joitakin hänen hengellisiä kirjeitään. Elisabeth onnistui myös vakuuttamaan Henrikin siitä, että tämän oli syytä kirjoittaa muistelmansa. Siitä syntyi ensimmäinen tunnettu hengellinen omaelämäkerta saksan kielellä. Henrikin kuoltua sisar Elisabeth kokosi näistä lähteistä kirjan ”Vita Susonis”, Seusen elämä. Voimme tehdä seuraavan yhteenvedon Henrikin hengellisestä opetuksesta: ”Nöyrän ja kärsivällisen kristityn täytyy ensin irrottautua kaikesta luodusta voidakseen sitten tulla Kristuksen kaltaiseksi ja muotoutua Jumalan kuvaksi.”

Henrikillä oli myös monia vihollisia, ennen kaikkea omassa sääntökunnassaan. Hänestä levitettiin karkeaa panettelua, jonka vuoksi hänet lopulta siirrettiin Ulmin luostariin, jossa hän kuoli 25. tammikuuta 1366.

KIRJASTA PYHIEN VUOSI

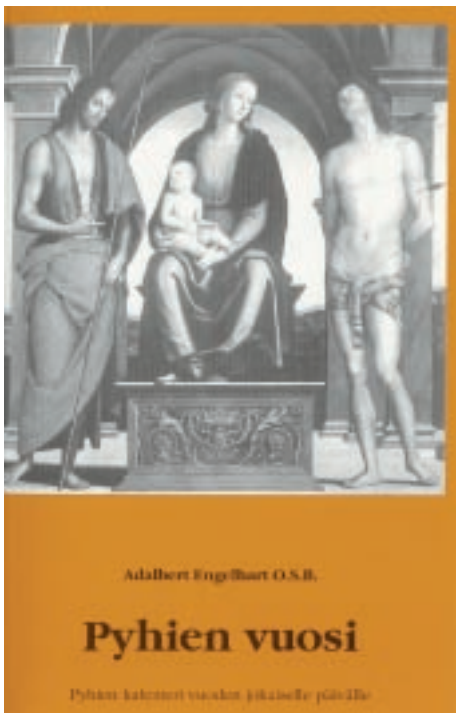

Pyhien vuosi

Benediktiini-isä Adalbert Engelhartin kokoama pyhien kalenteri vuoden jokaiselle päivälle. Yli 400 sivua!

Tilaukset

Katolisesta tiedotuskeskuksesta:

Puh. 0208 350751
Fax 09-650715
Sähköposti info@catholic.fi

Hinta 21,90 euroa

Lähetettäessä hintaan lisätään postituskulut (postiennakko).

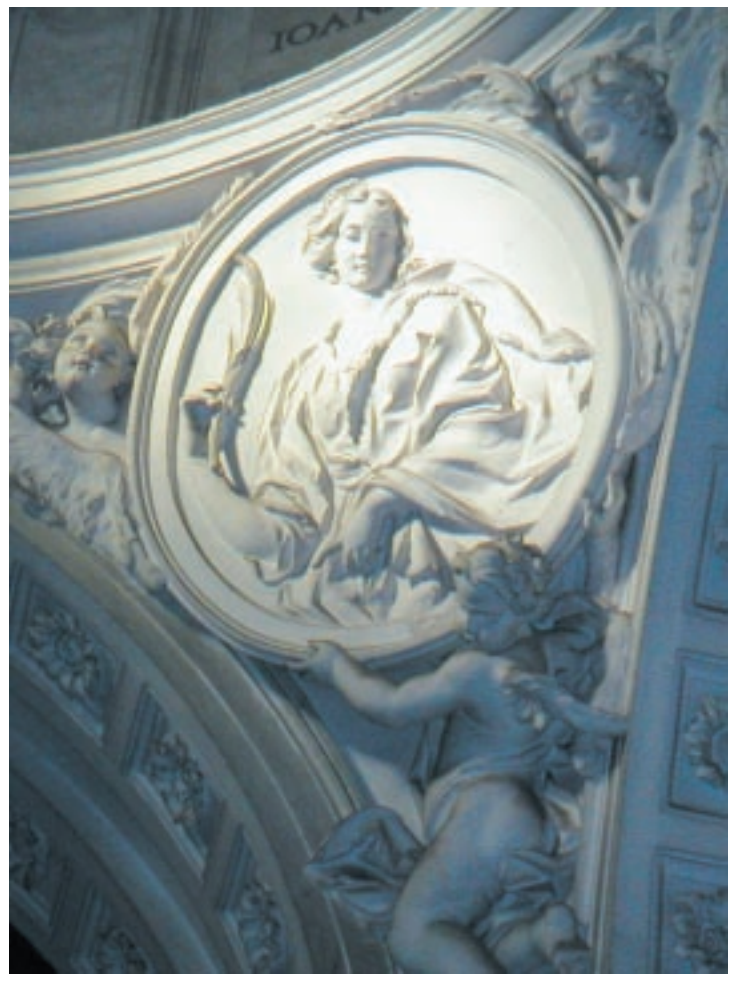

Autuaan Ursulan seurassa:

Jumala teitä uutena vuonna siunatkoon

Rakkaat lapset, vanha äiti toivottaa teille onnea, sillä onnea varten meidät on luotu ja ilman onnellisuutta ihmisen on paha elää maan päällä. Ja kuitenkin on niin paljon onnettomia ihmisiä, ajat ovat yhä vaikeampia, onnea on yhä vähemmän ja sen sijaan leviää masennus, tyytymättömyys, jopa suoranainen epätoivo. - " Taivaallinen Isämme on onnen lähde, miksi hän meiltä raukoilta luoduiltaan tuota onnea säästää?" Ihmiset valittavat Jumalalle, kantavat hänelle kaunaa onnettomuudestaan, mutta ovatko he oikeassa? Onko Jumala syyllinen siihen, että olemme onnettomia?

Me itse olemme syyllisiä, koska etsimme onnea sieltä, mistä Jeesus opettaa, että sitä ei voi löytää - emmekä etsi sieltä, missä Jumala sen meille antaa.

Rakkaat lapset, en kehota teitä tässä marttyyrikuolemaan, en erakkoelämään, en pakoon maailmasta - ei, maailman keskelläkin voit löytää onnen, jos vain etsit sitä Jumalasta. Aikamme ovat kovin vaikeat, yritä siis auttaa itseäsikin synkkinä hetkinä, yritä hyvillä mielin ja hymy huulillasi olla auringonsäteenä näinä vaikeina aikoina.

Tässä on reseptini onneen: iloitse siitä, mitä hyvää Jumala sinulle antaa, että saat sen Jumalan kädestä - ei siis siksi, että maailma sen antaa - ja jokaisesta kirkkaasta säteestä kiitä Jumalaa iloisesti hymyillen. Iloitse Jumalan sinulle antamista risteistä, sillä risti on kuninkaallinen tie taivaaseen, jokainen risti on Ristiinnaulitun suudelma, ja kiitä Jumalaa iloisesti hymyillen. Kiitä häntä silloinkin, kun kuolema kolkuttaa ovellesi, sillä kuolema johtaa iankaikkiseen elämään. Kiitä elämäsi viime hetkestä iloisesti hymyillen.

Ja kun sinulta puuttuu pyhää iloa, pakene hänen turviinsa, joka on ilomme aihe, ja tuon kirkkaan meren tähden valossa murtunut, katkeroitunut, epäilevä ja innoton sydämemme herää uudelleen eloon ja sanomattoman onnen vallassa, kipeänä mutta rakastavana, yhtyy pyhimmän Äidin Magnificatiin: "ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta, Vapahtajastani".

PYHÄN OLAVIN KELLOT
1/1936

Paimenelta

Piispan joulusaarna

Rakkaat sisaret ja veljet!

Iloiten vietämme joulua myös tänä vuonna. Olemme valmistautuneet siihen jo adventtiaikana. Tänä yönä (tänä päivänä) voimme jälleen kokea ilon, jonka Jeesus-lapsi tuo. Mutta joulu ei merkitse ainoastaan iloista tunnelmaa tai kauniita elämyksiä. Vasta juhlan sisältö antaa merkityksen joululle. Sitä mietiskelemme tänäänkin.

Aloitan maalauksesta, josta oli kuva viimeisen Fides-lehtemme kannessa. Se on klassinen jouluasetelma, tyypillinen maalaus Rembrandtille ja barokkiajalle. Tausta on niissä usein tumma. Kuvan keskellä on Jeesus-lapsi, hänen äitinsä Maria, pyhä Josef, toisinaan myös enkelit, paimenet ja kolme tietäjää. Tuon tyyppisissä maalauksissa on kuvattu usein täydessä valossa vain Jeesus-lapsi ja hänen äitinsä. Muut henkilöt ovat jo vähän varjossa, ja mitä etäämpänä he ovat lapsesta, sitä vaikeampaa heitä on tunnistaa.

Nyt ei ole kysymys kuitenkaan pelkästä maalaustyylistä tai valolla leikittelystä, vaan tähän kätkeytyy tietyllä tavalla myös teologinen totuus.

Me kaikki, jotka elämme täällä Suomessa, tiedämme mitä valo merkitsee, etenkin syksyllä ja nyt talvella. Kaipaamme valoa ja aurinkoa. Pimeässä emme kadota ainoastaan tietä ja suuntaa. Pimeässä myös helposti masentuu.

Sama koskee hengellistä elämää. Ymmärryksemme, sydämemme ja sielumme tarvitsee valoa. Sitä valoa voimme saada vain yhdeltä mestarilta, jolla on hallussaan koko totuus, - joka vieläpä itse on totuus. Tämä merkitys kätkeytyy myös kuvailemaani maalaukseen.

Yleensä kun puhumme Jeesuksen lähettämisestä maailmaan, ajattelemme hänen ristiään ja pelastustyötään. Mutta Jeesuksen elämä ja tehtävä ei alkanut ristillä eikä myöskään päättynyt siihen. Hän oli kolmen vuoden ajan julistanut ihmisille totuudesta, joka valaisee heidät. Jeesus ei ollut tullut ilmoittamaan meille ainoastaan Kolmiyhteistä Jumalaa, vaan Hän on ilmoittanut meille myös, keitä me itse olemme. Hänen ihmiseksi tulemisensa vahvistaa ihmisen suuren arvon. Jumalan silmissä ihmisellä on niin suuri arvo, että Jumala itse tuli Pojassaan ihmiseksi. Jokainen ihminen on Jumalan Pojan ihmisluonnon kaltainen. Ihmisellä on siis suunnaton arvo.

Tällä tosiasialla on johdonmukaisia seurauksia. Jumalan Poika Jeesus Kristus eli itsekin saman alkiovaiheen, jonka myös ne lapset elävät, jotka saavat surmansa äitinsä kohdussa tai koeputkihedelmöityksen tai biolääketieteellisten kokeiden seurauksena. Jeesus Kristus oli lapsi, aivan kuin jokainen sellainenkin lapsi, jota pornoteollisuus tai pedofiili käyttää hyväkseen. Hän oli ihminen, niin kuin jokainen sellainen nainen on ihminen, josta on tehty seksikaupan orja. Hän oli yhtä paljon ihminen kuin kaikki ne, jotka totalitäärinen järjestelmä polkee jalkoihinsa. Hän oli yhtä paljon ihminen kuin ne, jotka surmataan epäoikeutetuissa sodissa tai vallanpitäjien kiduttamina.

Jeesus Kristus - Jumalan Poika - on tullut ihmiseksi. Jouluyönä (joulupäivänä) hän pyytää meiltä, että kohtelisimme jokaista lasta niin kuin kohtelisimme häntä. Hän sanoo: Kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle. (Matt. 25:40) Teidän pitää siis viedä heille se ilo, jonka minä tänään tuon teille.

Toivotan kaikille teille ja teidän perheillenne armorikasta joulua ja siunattua uutta vuotta! Tuokoon se mukanaan paljon todellista iloa! Aamen.

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa
25.12.2002

Piispa piti joulusaarnansa radioidussa (Ylen Ykkönen) jouluyön vigiliassa Pyhän Henrikin katedraalissa. Se luettiin jouluna kaikissa seurakunnissa.

Biskopens julpredikan

Kära systrar och brödrar!

Det är med glädje vi firar jul också detta år. Redan under adventstiden har vi förberett oss för den. Denna natt (idag) kan vi igen erfara den glädje, som Jesusbarnet bringar oss. Men julen betyder inte enbart en glad stämning eller vackra upplevelser. Det är julens innehåll som julen ger dess betydelse. Detta mediterar vi över också idag.

Jag börjar med en målning som också fanns på framsidan av Fides senaste nummer. Den visar en klassisk jultablå, en typisk Rembrandt och barockmålning. Bakgrunden i dem är ofta mörk. I mitten finns Jesusbarnet, hans moder Maria, Sankt Josef, ibland också änglar, herdar och de tre vise männen. I dessa typiska målningar är endast Jesusbarnet och hans moder belysta. De andra människorna står en aning i skuggan och ju längre borta de är från barnet desto svårare är de att känna igen.

Nu är det inte endast fråga om en målningsgenre eller en lek med ljuset, utan denna stil gömmer också en viss teologisk sanning.

Vi alla som lever här i Finland vet vad ljuset betyder, framförallt under hösten och våren. Vi längtar efter ljus och sol. I mörkret förlorar vi inte endast vägen och riktningen. I mörkret blir man också lätt deprimerad.

Detsamma gäller det andliga livet. Vårt förstånd, vårt hjärta och vår själ behöver ljus. Det ljuset kan vi endast få från en mästare, som äger hela sanningen och som dessutom utgör själva sanningen. Denna betydelse finner man också i målningen jag beskrivit.

När man i allmänhet talar om att Jesus skickades ut i världen tänker vi på hans kors och frälsningsarbete. Men Jesus liv och uppgift varken började eller slutade på korset. Under tre år hade han förkunnat för människorna sanningen, som belyser dem. Jesus kom inte endast för att berätta om den Treeniga Guden, utan Han kom för att tala om för oss vem vi egentligen är. Att han blev människa förstärker människans stora värde. I Guds ögon har människan ett så stort värde att Gud i sin Son blev människa. Varje människa är skapad i likhet med Guds Son. Människan har alltså ett oerhört värde.

Denna sanning har logiska följder. Guds Son Jesus Kristus levde själv i samma embryostadie som de barn, som dödas i sin moders livmoder eller till följd av provrörsbefruktning eller biomedicisinka experiment. Jesus Kristus var ett barn som vilket annat barn som helst som också utnyttjas av pornografiindustrin eller av pedofiler. Han var en människa såsom varje kvinna är människa som gjorts till sexindustrins slav. Han var lika mycket människa såsom alla de som i ett totalitärt samhälle trampas ned. Han var lika mycket människa såsom de som dödas i orättfärdiga krig eller torteras av makthavande.

Jesus Kristus - Guds Son - har blivit människa. Under julnatten (juldagen) ber han oss att bemöta varje barn såsom vi skulle bemöta honom. Han säger: "'Vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig. (Matt 25:40)'. Ni skall alltså skänka dem den glädje jag bringar er idag."

Jag önskar er alla och era familjer en nåderik jul och ett välsignat gott nytt år! Må det bringa mycken verklig glädje.! Amen.

+ Józef Wróbel SCJ
Biskop av Helsingfors
25.12.2002

Kalenteri

Informaatio-kurssi Helsingissä

27.1. Eukaristia (205-215) - uskonnonopettaja Marjatta Jaanu-Schröder
10.2. Avioliitto (249-253) - isä Wieslaw Swiech SCJ
24.2. Katolisen moraaliopetuksen lähtökohdat (280-293, 299-312) - piispa Józef Wróbel SCJ

Kurssi-illat pidetään i1moitettuina päivina pyhän Henrikin seurakuntasalissa, pyhän Henrikin aukio 1 (Puistokadun ja Tehtaankadun kulmassa), klo 18.30-20.30. Aiheiden yhteydessä suluissa olevat luvut viittaavat "Katolisen uskon perusteet"-kirjan sivuihin.

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Edulliset laulupalkkiot tilauksen mukaan.

Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions. Reasonable charges depending on occasion.

Yhteys/*Contact*: Markus Mäkelä 040-7178833

Tue katedraalikuoroamme! *Please support the Cathedral Choir!*

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraali-seurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6824040, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; su 10.00 missa latina, 11.15 päämessu, 18.00 iltamessu; ma, ke, pe messu 18.00, ti, to messu 7.30. (ke) 17.30 ruusukkorukous, (pe) 17.30 adoraatio. (ke, la) neokat. yhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

18.1. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi, 11.00 messu, 17.00 vesper (ekumeenisen rukousviikon alku), 18.00 aattomessu
19.1. Kirkkovuoden 2. sunnuntai: Pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, seurakunnan juhlapäivä: 10.00 lat/esp, 11.15 päämessu/högmässa, 12.30 mässa på svenska (kyrkkaffe), 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
21.1. ti 14.00 Seniores messu ja kokous
25.1. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
26.1. Kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 lat/engl, 11.15 päämessu/högmässa, 15.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
27.1. ma 18.30 informaatiokurssi seurakuntasalissa
28.1. ti 9.00-16.00 ekumeeninen seminaari seurakuntasalissa
1.2. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi, 11.00 messu, 10.00-13.00 valmistus ensikommuunioon, 12.30 messu, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
2.2. Kirkkovuoden 4. sunnuntai: Herran temppeliintuominen, kynttilänpäivä: 10.00 lat/engl, 11.15 päämessu/högmässa, 18.00 iltamessu
3.2. ma Ei aamumessua
3.-5.2. Pappienneuvosto
5.2. ke Ei aamumessua
8.2. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

Diaspora:
Porvoo: 19.1., 16.2. su klo 15.00
Tikkurila: 22.12. 26.1., 23.2. su klo 15.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/marian.srk.

Su 10.00 päämessu suomeksi (1. sun. ruotsiksi), kirkkokahvit; 11.30 messu 1. sun. suomeksi/2. sun. vietnamiksi/3. sun. englanniksi/4. sun. italiaksi/(5. sun. suomeksi), kirkkokahvit; 18.30 iltamessu. Ma, ke, pe 7.15 aamumessu; ti, to, la 18.30 iltamessu. (Ti) 18.00 ruusukkorukous, (to) 18.00 adoraatio ja vesper. Rippitilaisuus: la 18.00-18.30 ja sopimuksen mukaan. Papit ovat tavattavissa parhaiten aamulla 9-12.

18.1. la 18.30 iltamessu
19.1. Kirkkovuoden 2. sunnuntai: Pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija: 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.30 iltamessu
25-26.1. Messupalvelijoiden leiri Stella Mariksessa
25.1. la 18.30 iltamessu
26.1 Kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu italiaksi /Messa in Italiano, 18.30 iltamessu
1.2. la 18.30 iltamessu
2.2. Kirkkovuoden 4. sunnuntai: Herran Temppeliintuominen: 10.00 päämessu ruotsiksi/högmässa, 11.30 messu suomeksi, 18.30 iltamessu
4.-5.2. Ei ole messua kirkossa (pappienneuvoston kokous)

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi.

18.1. la Katekeesi Raumalla ja Porissa, 18.00 messu Porissa
19.1. Kirkkovuoden 2. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
26.1. Kirkkovuoden 3. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
1.2. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
2.2. Kirkkovuoden 4. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu vietnamiksi, 18.30 Mass in English
8.2. la Katekeesi ja lastenkerho Turussa

Diaspora:
Ahvenanmaa: 1.2. la 10.00
Pori: 18.1. la 18.00

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi.

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan.

18.1. la lauantaikurssi, 12.30 messu,
19.1. Kirkkovuoden 2. sunnuntai: Pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija: 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä
22.1. ke 18.00 ekumeeninen vesper
25.1. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa
26.1. Kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
2.2. Kirkkovuoden 4. sunnuntai: Herran temppeliintuominen: 10.30 päämessu
5.2. ke ei iltamessua

Diaspora
Joensuu: 8.2., 8.3., 5.4., 10.5. la klo 11.00 (uskonnonopetus alkaa klo 9.45)
Kitee: 7.2., 7.3., 4.4., 9.5. pe klo 18.00
Kuopio: 26.1., 23.2., 23.3., 27.4., 25.5. su klo 16.00
Mikkeli: 19.1., 9.2., 9.3., 20.4., 11.5. su klo 16.00
Savonlinna: 25.1., 22.2., 22.3., 26.4. la 11.00 (tavallisesti opetus alkaa klo 9.45)
Varkaus: 8.2., 8.3., 5.4., 10.5. la klo 16.00

Lasten uskonnonopetus vuonna 2003 (kevät): 18.1., 15.2., 15.3., 12.4., 24.5.

Academicum Catholicum

Kokoukset keväällä 2003 (67. toimintavuosi) klo 18.30 Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3b A, Hki.

La 18.1. Ruotsinkielinen seminaari aiheesta uskonto ja psykoanalyysi. - lö 18.1. kl. 13-16.30 ett seminarium kring temat "Religion och psykoanalys - oförenliga tolkningstraditioner?" Plats: SFV-salen, Nylandsg. 17 (ingång från gården). Anmälningstiden tog slut 8.1., eventuella efteranmälningar till tel.nr 09-7095221 (AC är delarrangör)

La 25.1. klo 16 messu AC:n suojeluspyhimyksen Tuomas Akvinolaisen kunniaksi ja jouluaattona kuolleen isä Guy Béthunen muistoksi P. Marian kirkossa. N. klo 17 Osmo Pekonen esitelmöi kirjastaan "Marian maa. Lasse Heikkilän elämä 1925-61" Näytteet lukee lausuntataiteilija Jouko Heikkinen. Kirjassa on lukuisia viittauksia isä Marttiin.-Lö 25.1. kl. 16 mässa i St. Maria med anledning av Thomas av Aquinos festdag och till minnet av fader Guy Béthune. Ca kl. 17 ett föredrag av Osmo Pekonen om Lasse Heikkilä.

To 20.2. klo 18.30 AC:n ruotsinkielinen ilta Ingegerd Lutherin kotona, osoite Eläintarhan huvila no 8 - To 20.2. kl. 18.30 svenskspråkigt medlemsmöte hemma hos Ingegerd Luther i Djurgårdsvillan nr 8 (i ändan av Alpgatan). Fil.dr. Johan Chydenius talar om "mitt katolska bibliotek".

To 20.3. klo 18.30 Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3b A, AC:n historiikin kirjoittaja kulttuurihistorian opiskelija Helena Pilke puhuu keskiajan uskontohistoriasta. Otsikkona: "Pohjolan nainen - pakanuuden ja kristinuskon välissä". 1100-luvun Ruotsin Skövden Helenan pyhimyslegendan, kirjallisuuden ja tutkimuksen valossa. - to 20.3. kl. 18.30 i Studium Catholichum talar Helena Pilke om medeltidens religionshistoria.

To 24.4. klo 18 AC:n vuosikokous Studiumissa, jonka jälkeen n. klo 18.30 ursuliinisisar Marta kertoo Autuaasta Ursula Ledóchowskasta. - to 24.4. i Studium kl. 18 AC:s årsmöte samt ca kl. 18.30 berättar ursulinsyster Marta om Saliga Ursula Ledóchowska.

Kaikki ovat tervetulleita AC:n tilaisuuksiin - Alla är välkomna till AC:s möten.

Kalenteri

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.nic.fi/~katristi.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu. Ti, to 7.30 aamumessu, ma, ke, pe 19.00 iltamessu. Ke 18.40 vesper. La messu 8.30. Rippitilaisuus ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

19.1. 4. joulun jälkeinen sunnuntai: Pyhä Henrik, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi
25.1. la 10.30 lastenkerho, 12.30 messu
26.1. Kirkkovuoden 3. sunnuntai: 10.30 päämessu
1.2. la 9.00 messu Lapualla, 12.00 messu Pietarsaaressa, 16.00 messu Vaasas
2.2. Kirkkovuoden 4. sunnuntai: Herren temppeliintuominen: 10.30 päämessu, 15.00 messu Hämeenlinnassa
8.2. la 9.30 katekeesi, 14.15 messu

Diaspora

Hämeenlinna: 2.2. su klo 15.00
Kauhajoki: la klo 19.00
Kurikka: ke klo 19.00
Lapua: to klo 8.30, 1.2. la 9.00 messu
Pietarsaari la klo 17.00; 1.2. to 12.00
Vaasa: to klo 16.00; 1.2. la klo 16.00

Kouvola

Autuaan Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 tai 18.00 päämessu kirkossa. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

16.1. to 18.00 iltamessu
19.1. Kirkkovuoden 2. sunnuntai: Pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, hiippakunnan ja koko Suomen suojelija: 18.00 messu
23.1. to 18.00 iltamessu
26.1. Kirkkovuoden 3. sunnuntai: 18.00 messu
30.1. to 18.00 iltamessu
2.2. Kirkkovuoden 4. sunnuntai: Herran temppeliintuominen: 11.00 messu
6.2. to 18.00 iltamessu

Diaspora

Lahti: (ort. kirkko) la 14-16 uskonnonopetus, 16.00 messu
Lappeenranta: (ort. kirkko) 19.1. su 11.30 messu
Hamina: (Poistilan seurakuntakoti) 26.1. su 11.00 messu

Uskonnonopetus Kouvolassa kuukauden toisena lauantaina 11-13, messu 13.00.

Uskonnonopetukseen Kouvolassa osallistuvat toisena lauantaina Kouvolan, Kotkan, Haminan, Lappeenrannan ja Imatran seutujen lapset. Opetuksen jälkeen 13.00 on messu. Lahden ja sen ympäristön lapset saavat opetusta kuukauden ensimmäisenä lauantaina ja osallistuvat sen jälkeen messuun.

Oulu

Nasaretin Pyhän Perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@catholic.fi.

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.30 iltamessu. Ke, la 19.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30 - 18.30 ja sopimuksen mukaan. Kirkko avoinna arkisin 10.00 -12.00. Ruusukko torstaisin klo 18.00.

19.1. su 11.00 Pyhä Henrik, piispa ja marttyyri, juhlapyhä, 17.00 messu Torniossa, 19.00 ekumeeninen jumalanpalvelus katolisessa kirkossa.
26.1. kirkkovuoden 3. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa.
2.2. kirkkovuoden 4. sunnuntai, Herran temppeliintuominen, kynttilänpäivä; juhla: 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa.
6.2. to 19.00 Ekumeeninen sanan jumalanpalvelus ortodoksisessa kirkossa.

Diaspora:

Raahe 26.01, 23.02, su klo. 17.00
Rovaniemi 9.02, su klo. 17.00
Tornio 19.01, 2.02, 16.02 klo. 17.00

Uskonnonopetus lauantaisin klo 11.00.

Keskukset

Ekumeeninen keskus

Myllyjärvi, 02740 Espoo. Puh. (09) 8557148.

Su 11.00 liturgia, kirkkokahvit. To, pe 9.00-18.00 ikonimaalauksen opetusta.

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi.

LUCIA-PUOTI
Kuusitie 6. Avoinna:

12.00 - 17.00 ke/pe
12.00 - 18.15 ti/to
ma/la suljettu

Katolista kirjallisuutta, kortteja, uskonnollisia esineitä ja lahjatavaroita.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 0208350751, fax 09-650715. Sähköposti info@catholic.fi.

www.catholic.fi

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. (019) 335793, fax (019) 335892.

24.-26.1. Pyhän Marian messupalvelijoiden leiri
3.5-2. Pappienneuvosto
15.-22.2. Hiihtolomaleiri

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. (09) 660901, fax (09) 68712244. Kirjasto on avoinna ke 14-18. Sähköposti studium.catholicum@catholic.fi

Suomen Caritas

Maneesikatu 5, 00170 Helsinki. Puh. (09) 1357998, fax (09) 68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi.

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti P. Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, joka kuukauden 1. ja 3. tiistai. Ilta alkaa messun vietolla P. Marian kirkossa klo 18.30. Messua edeltää ruusukkorukous klo 18.00 alkaen.

OHJELMA KEVÄTKAUDELLA 2003

6.1. maanantai: Perhejuhla Englantilaisella koululla päämessun jälkeen.
21.1. tiistai: Kevätkauden ja samalla juhlavuoden avaus; Irene Hellström alustaa aiheesta “Näin syntyy paperi”; keskustelua
4.2. tiistai: Vuosikokous, ei vaaleja. Märta Aminoff kertoo Lourdesista, matkakohteestamme syksyllä 2003; keskustelua.
18.2. tiistai: Jaana Langinkoski opastaa kukkien sidonnassa.
4.3. tiistai: Jaana Langinkoski opastaa kuivakukka-asetelmien teossa.
15.3. lauantai: Kirpputorin pystytys klo 13.00 - 17.00 P. Marian seurakuntasalissa
16.3. sunnuntai: Kirpputorimyyjäiset klo 11.15 - 14.30.
18.3. tiistai: Tuulikki Tuuri kertoo teresojen historiasta ja käymme läpi valokuva-arkistojen aarteita. Jos sinulta löytyy teresojen toimintaan liittyviä kuvia, otathan ne mukaan!
1.4. tiistai: Esa Erävalo alustaa aiheesta “Fides et ratio, usko versus järki”; keskustelua.
15.4. tiistai: Krismamessu P. Henrikin kirkossa
6.5. tiistai: Teresojen, fransiskaanien ja seurakunnan Caritaksen yhteinen kevätjuhla.

Teresa ry on Helsingin molempien katolisten seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pääkaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutamme kirkkoherrojen annettavaksi avustuksia vanhusten, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tuemme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistamisessa ja sen vuoksi esitelmä- ja keskusteluillat muodostavat laajan osan toiminnastamme. Teresa ry täyttää tänä vuonna 50 vuotta.

Maallikko-fransiskaanit OFS

Kokouspaikka on P. Marian srk.sali, Mäntytie 2, 00270 Helsinki

Torstai 13.2. yhteisön kokous klo 17.00, iltamessu klo 18.30

Catholic Students’ Club

Rosary and Holy Mass (Latin/English) on the following Tuesday evenings at 18.00 in St. Henry’s Cathedral. For students and young adults and all interested:

14.1., 28.1., 11.2., 25.2., 11.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5. & 20.5.

Welcome!

Ask: plisto@siba.fi or manuel.prado@helsinki.fi

Fader Guy Bethune har avlidit

Dominikanfadern Guy Béthune, den sista franska dominikanen i Studium Catholicum avled på julaftonen i hjärnblödning.

Han var född i Paris 21.6.1916, avlade sina eviga löften i dominikanorden år 1944 och blev prästvigd 1948. 1950-58 var han i Lyons dominikankonvent, de sista åren som prior. Han hade avlagt licensiatexamen i juridik och teologi.

1958 kom han till Finland till Studium Catholicum. På den tiden var det sed att varannan utländsk präst lärde sig finska som första språk och varannan svenska.Fader Béthune fick svenskan på sin lott. Så snart han behärskade språket började han deltaga i Studiums verksamhet både med artiklar i Documenta, dominikanernas tidning, och med föredrag. Snart höll han också kurser på universitetet, vilka allt mera upptog hans tid. Då han i slutet av 1960-talet fick ett lektorat i franska vid universitetet hade han inte mera tid för arbetet på Studium. Han blev också från Frankrike ombedd att

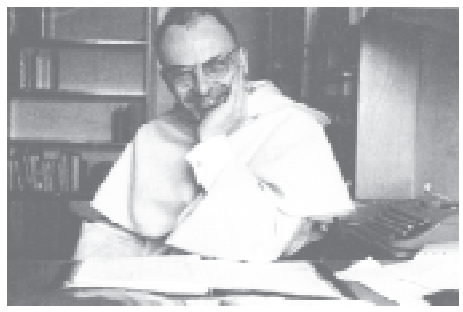

översatta till franska Linnelärjungens, naturhistorikern Pehr Kalms utförliga skildring av en vetenskaplig resa till Nord-Amerika och kanske främst Kanada. Detta arbete passade Fader Béthunes natur. Han var mycket naturintresserad, strövade gärna i skog och mark och plockade t.ex. svamp vars olika arter han med tillhjälp av en svampbok identifierade.

För översättningsuppdraget företog Fader Béthune år 1966 en studieresa till Kanada. Översättningsarbetet upptog honom länge. Som universitetslektor verkade han till pensionsåldern men han var även knuten till det franska kulturcentret, Centre Culturel Francais, där han höll kurser om fransk litteratur. Han var mycket uppskattad av sina elever.

Efter Vatikankonciliet gick man i slutet av 1960-talet och början av 1970-talet i liturgin över till folkspråket. Dittills hade tidegärden lästs på latin av präster och munkar. Nu skulle dominikanerna börja läsa den på folkspråket. Då två av dem talade finska valde de detta språk. Men det lämnade Fader Béthune som talade svenska utanför. Då han genom sitt lektorat redan främst arbetade utanför Studium började han känna sig på allt sätt utanför, vilket var ett tungt kors för honom. Han fick då tillåtelse att bosätta sig utanför institutet och på professor Gallens inbjudan flyttade han till dennes villa på Sommaröarna och bodde där till Gallens död år 1990. Under denna tid läste han ändå var tredje söndag en fransk mässa i St. Henrik.

Sedan 1984 var Fader Martti Voutilainen ensam på Studium varför Fader Béthune en tid efter Gallens död flyttade tillbaka till Studium. Han blandade sig inte i Fader Voutilainens arbete. Det var också på den tiden som han fick kallbrand i ena benet så att man blev tvungen att amputera det. I början kunde han använda protes och fortsatte med verksamheten på det franska institutet. Senare blev han tvungen att övergå till rullstol. Trots att han så länge varit på sidan av Studiumarbetet, återtog han efter Fader Marttis död ansvaret för det hela. Till slut satte hjärnblödningen punkt för hans uthålliga och energiska liv.

Vi är många som minns honom med värme, tacksamhet och saknad.

MÄRTA AMINOFF

Fader Béthune blev begraven på Åbo katolska begravningsplatsen på lördagen, den 11.1. Requiem-mässan firades en dag tidigare i Sankt Henriks katedral.

Rukouksen taitoa kartuttamassa

Kansainvälinen nuorten aikuisten joukko hiljentyi Kouvolassa oppiakseen rukoilemaan entistä paremmin.

Catholic Students' Club piti retretin marraskuisena viikonloppuna, 15.-17.11. 2002. Paikka oli Autuaan Ursulan seurakunta Kouvolassa.

Retretin aiheena oli "*The Art of prayer*", suomeksi "Rukuksen taito". Pappina oli isä **Manuel Prado**, Juventus Catholican moderaattori, ja retrettiin osallistui 17 opiskelijaa ja nuorta aikuista. Esikoistaan odottava Marianna ei voinut tulla mukaan, mutta hän oli hengessä läsnä ja rukoili osallistujien puolesta.

Retretti pidettiin englanniksi ja siihen osallistuivat **Juho, Katri, Visa** ja **Ville** Suomesta, **Nacho** ja **Natalia** Espanjasta, **Slavomir, Julius** ja **Miroslav** Slovakiasta, **Michaela** ja **Bogdana** Tsekistä, **Solene, Odile** ja **Alec** Ranskasta ja **Michele, Anna Maria** ja **Maura** Italiasta.

Lähtö tapahtui perjantai-iltana Helsingistä autolla ja bussilla. Odile ei ollut ajoissa linja-autoasemalla, mutta hän saapui kuitenkin Kouvolaan tuntia muita myöhemmin iloisena ja hymyillen. Bussimatka, joka kesti pari tuntia, oli hieno ja hyvä tilaisuus keskustella ja tutustua toisiin ihmisiin paremmin. Saavuimme Kouvolaan kello 19.05 ja kävelimme Autuaan Ursulan seurakunnan suuntaan kaupungin keskustan ja puiston kautta. Yö oli rauhallinen. Puisto oli luminen ja näimme valkoisen seurakunnan jo kaukaa.

Isä **Stanislaw Szymajda** SCJ otti ympäri maailmaa saapuvat kahdeksantoista retretin osallistujaa sydämellisesti vastaan. Iltaruoan ja yhdessäolon jälkeen pidimme kirkossa ensimmäisen adoraation, joka kesti tunnin ja oli hieno kokemus. Kirkko oli pimeänä ja oli vain valo alttarilla, jossa Jeesus Kristus oli eukaristiassa läsnä monstransissa. Luimme hitaasti ääneen ja syvennyimme mietiskelyyn eukaristisen hymnin *Adoro Te Devoten* sanoin eri kielellä.

Kuvassa CSC-iltaan osallistujia pian Kouvolan retretin jälkeen.

Jeesuksen Kristuksen läsnäolo, hiljaisuus ja rauha vaikuttivat meihin syvästi. Oli myös kaunista kuulla ystäviemme lausuvan omalla äidinkielellään tämän kauniin ja syvän pyhän Tuomas Akvinolaisen eukaristisen hymnin. Retretti alkoi hyvin, ja niin menimme nukkumaan kiittäen Jeesusta siitä, että meillä oli tämä hieno tilaisuus olla hänen kansaan tänä viikonloppuna.

Seuraavana päivänä pidettiin kolme mietiskelyä, rukoiltiin ruusukko, vesper ja vietettiin pyhä messu. Hiljaisuus oli tärkeää, niin kuin Slavo muistutti usein meille. Lauantai-iltana pyhän messun jälkeen ei ollut enää hiljaisuutta, ja söimme yhdessä hyvää italialaista spaghettia, jonka Anna Maria, Maura ja Michele tekivät. Nacho ja Natalia lauloivat espanjalaisia lauluja, Odile soitti kitaraa, ja me kaikki keskustelimme iloisesti. Isä Manuel palasi vielä illalla Helsinkiin, muut tulivat takaisin pääkaupunkiin vasta seuraavana aamuna.

Tiedämme ja tunnemme, että Jeesus Kristus todella kulki meidän kanssamme ja keskellämme. Kiitos kaikille!

ISÄ MANUEL PRADO
KATRI TENHUNEN

Catholic Students' Club järjestää toimintaa Helsingin seudulla opiskeleville ja eläville nuorille aikuisille. Joka toinen tiistai-ilta vietetään Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa klo 18.00 alkavan ruusukkorukouksen jälkeen pyhä messu latinaksi englanninkielisin lukukappalein. Messun jälkeen kokoonnutaan seurakuntasalissa tai jossakin muualla. Ryhmän pappina toimii isä Manuel Prado, puh. 09-611643 tai email manuel.prado@helsinki.fi. Lisätietoja antaa myös puheenjohtaja Pilvi Listo-Tervaportti, puh. 040-5296576, email plisto@siba.fi. Yleiskieli on englanti.

Miksi rakastamme paavia?

Osa 2/3

Rooman piispan primaatista

Kristuksen apostoli Pietarin persoonassa asettaman ylimmän kirkollisen vallan siirtyminen Roomaan on itsestäänselvä tosiasia. Tuon tosiasian vahvistaa kirkollinen traditio ja sitä puolustaa asioiden logiikka. Apostoli Pietari saapui Roomaan, valitsi tuon kaupungin asuinpaikakseen ja ennen kuolemaansa nimesi itselleen seuraajan. Jatkossa saamme nähdä, että paavin valitsi aluksi Rooman kaupungin kristillinen yhteisö siihen asti, kun muodostui lopullinen, nykyäänkin vallitseva käytäntö, jonka mukaan kardinaalien kollegio valitsee paavin. Toiselta vuosisadalta alkaen on luotettavia todisteita, jotka kertovat siitä, että Rooma jo tuolloin tunnustettiin koko kristikunnassa ykseyden keskukseksi, ja että Rooman piispalla on kaiken aikaa ollut korkein auktoriteetti, vaikkakin tuon auktoriteetin harjoittamisen muodot ovat välttämättä aikojen saatossa muuttuneet tullen yhä määrätymmiksi ja arvovaltaisemmiksi sitä mukaa, kun Kirkon sosiaalinen rakenne on tullut monimutkaisemmaksi, erilaistuneemmaksi ja kehittyneemmäksi.

Jo 100-luvun alussa (n. vuonna 115) Antiokian piispa pyhä Ignatius kirjoittaa Rooman kirkon olevan "etusijalla Rooman valtakunnassa" ja "johtava rakkaudessa" (Kirje roomalaisille, 1). Lyonin pyhä Ireneus (140 – 200) julistaa Rooman kirkon olevan "kristinuskon totuuden mittainen keskus" (adv. haer. III 3:2-3). Ireneuksen mukaan Rooman seurakunta on mittana kaikille muille kirkoille. Jokaisen tosi kirkon on oltava yhtä Rooman kirkon kanssa niin uskossa kuin myös hallinnollisesti. Hän kirjoittaa: "Koko kirkon, siis kaikkien uskovien, on välttämätöntä kokoontua juuri tähän kirkkoon sen etusijan tähden, koska siellä säilyy Traditio" (ibid). Samoin opettaa myös Karthagon piispa pyhä Kyprianos (†258) nimittäen Rooman kirkkoa "matrix et radix ecclesiae catholicae" – katolisen kirkon äidiksi ja juureksi (Ep. 48,3). Kyprianos nimittää Rooman kirkkoa myös "locus Petri" – Pietarin paikaksi (Ep. 55,8), "cathedra Petri" – Pietarin istuimeksi, ja "ecclesia principalis, unde unitas sacerdotalis exorta est" – pääkirkoksi, josta saa alkunsa piispojen ykseys (Ep. 59,14).

Todellisen yksittäisen kristillisen yhteisön on mahdollista olla olemassa vain yhteydessä Rooman kanssa. Eikä tämä ole pyhien Ireneuksen ja Kyprianoksen henkilökohtainen näkemys, vaan koko muinaisen kirkon vakaumus.

Kristinuskon alusta asti Rooman piispa on ollut tekemisissä katolisen kirkon asioiden kanssa. Hän piti itseään kutsuttuna huolehtimaan koko maailman rauhasta ja Jumalan kirkkojen hyvinvoinnista. Jo ensimmäisen vuosisadan lopulla Rooman seurakunta pyrkii Clemensin (90 – 99) hahmossa tukahduttamaan Korintin kirkossa ilmenneet hierarkkiset liikehdinnät ja epäsovun sekä juurruttamaan sinne rauhan. Samoin tekee myöhemmin myös toinen Rooman piispa Soter (166 – 174) kehottaessaan itselleen vierasta seurakuntaa elämään sovussa. Paavi Victorius I (188 – 199) hankkii keisari Commodukselta vapautuksen kristityille, jotka työskentelivät vaikeissa olosuhteissa orjina Sardinian kaivoksissa. Sama paavi huolehtii myös pääsiäisen vieton yhteydessä kristillisten tapojen ykseydestä "koko kristityssä maailmassa". Paavi Stefanus (254 – 257) pyrkii löytämään oikean näkemyksen harhaoppisten kastamista koskevassa kysymyksessä jälleen "koko kristillistä Kirkkoa varten". Paavi Dionysiukselle (258 – 268) tuotiin valitus Aleksandrian arkkipiispa Dionysioksen väitetystä harhaoppisuudesta. Rooman synodin ja oman kirjeensä voimalla hän yrittää palauttaa tämän oikealle tielle. Tässä muutamia tosiasioita Rooman piispan vaikutuksesta ja toiminnasta ensimmäisten kolmen vuosisadan aikana. Mutta että vastaavia tapauksia saattoi olla kymmeniä kertoja enemmänkin, siitä todistaa muiden kirkkojen ja niiden yksittäisten johtajien asenne Rooman seurakuntaa kohtaan tuona aikana ja sen jälkeen. Oikean opetuksen säilyttäjänä Rooman asema oli vastaansanomaton. Tänne vaelsivat idästä kirkon totuuden edustajat lyödäkseen viholliset siellä, mistä he etsivät tukea, ja julistaakseen kristinuskoa senaikaisen maailman keskipisteessä.

Vuosisatoina 300-luvulta 800-luvulle (ekumeenisten kirkolliskokousten aikana) ottamatta suoranaisesti osaa idän dogmaattiseen taisteluun ja työhön paavi kuitenkin seurasi sitä tarkasti eikä koskaan jättänyt käyttämättä tilaisuutta ilmaista ajoissa selviä ja määrätietoisia ajatuksiaan, jotka ajoittain kasvoivat kokonaisiksi traktaateiksi, tai antaa vihjettä onnistuneista sanamuodoista, jotka saattoivat lyödä hajalle harhaopin keskeisen sisällön. Paavit eivät hukanneet ainuttakaan tilaisuutta sanoa auktoriteetin, suorastaan hallitsijan sanaansa, puolustaa loukattuja, kutsua väärintekijät luokseen oikeuden eteen, jopa lausua etätuomioitaan.

Paavin kanoninen auktoriteetti idässä istui lujassa ja oli täysin perusteltavissa hänellä itsellään, hänen energisellä toiminnallaan ja vainottujen puolustamisellaan; nämä löysivät aina suojan hänen luotaan.

Ajoittain paavi tuntui ikään kuin sanelevan idälle uskon ja harhaoppisten tuomiot. Itäinen piispa Apollinarius tuomitaan ensin Roomassa (Rooman synodissa v. 377) ja sittemmin idässä (Konstantinopolin I kirkolliskokouksessa v. 381). Aleksandrian pyhä Kyrillos toteutti Efeson kirkolliskokouksessa (v. 431) ikään kuin paavin antamaa tehtävää hänen ensin alustavasti tuomittuaan Nestoriuksen Rooman synodissa (v. 430). Monoteletismin harhaoppi tuomittiin ensin Roomassa Lateraanin synodissa (v. 649), ja sitten idässä Konstantinopolin III kirkolliskokouksessa (v. 681).

On tunnettua, että ekumeeniset kirkolliskokoukset ammensivat materiaalia pohdiskeluilleen ja muotoutuneille päätöksilleen kirkon eri isiltä ja opettajilta. Sen lisäksi kirkolliskokousten historia osoittaa pitävästi, että näiden kirkolliskokouksen päätöksiä muovanneiden materiaalien joukossa Rooman piispalta saaduilla oli ensisijainen merkitys.

Paavi kirjoitti itse dogmaattisia kirjeitä kirkolliskokouksille ja lähetti niihin asiantuntevia legaattejaan. Nikean kirkolliskokouksessa (v. 325) oli vain 6 – 7 länsi edustajaa; kuitenkaan ei ole epäilystäkään heidän huomattavasta vaikutuksestaan Nikean uskontunnustuksen muotoiluun. Sen kaikkein voimakkaimmat areiolaisuuden nujertaneet sanamuodot ovat peräisin keisari Konstantinuksen kautta piispa Hosiukselta. Sen, että juuri Córdoban Hosiuksella (Espanjasta) oli tässä asiassa ratkaiseva merkitys, näkee Aleksandrian pyhän Athanasioksen sanoista: "Hosius esitti uskon Nikeassa". Efeson kirkolliskokouksessa (v. 431) nestoriolaisuus tuomittiin sen kirjeen perusteella, jonka paavi Celestinus oli lähettänyt Aleksandrian Kyrillokselle. Paavi Leo I:n Konstantinopolin arkkipiispa Flavianukselle lähettämän kirjeen perustava merkitys Khalkedonin kirkolliskokouksessa (v. 451) on yleisesti tunnustettu. Kysymykseen: "Ketä seuraatte, pyhää Leoa vai Dioskurosta?" Piispat vastasivat yksimielisesti: "Kuten Leo, niin mekin uskomme", ja näin hyväksyivät pyhän paavi Leo I:n dogmaattisen esityksen Kristuksen kahdesta luonnosta yhdessä persoonassa.

Viidennen kirkolliskokouksen aika todistaa siitä, kuinka tuona aikana koko itä oli valmis allekirjoittamaan keisari Justinianuksen sopimattoman ediktin kolmea johtajaa vastaan, ja vain länsi protestoi tarmokkaasti. Konstantinopolin III kirkolliskokouksessa (v. 681) hyväksyttiin paavi Agathonin kirje monoteletismin harhaoppia vastaan. Tuon kirjeen rooli oli lähes sama kuin Leo I kirjeellä Khalkedonin kirkolliskokouksessa.

Valloitettuaan 300-luvulta alkaen muinaisen maailman barbaarikansat tulivat itse sen voittamiksi henkisesti – varsinkin tämä koskee ajatusta ykseydestä Rooman herruudessa ja kristillistä universalismia, jota paavi edusti. Syväksi ja symboliseksi merkiksi tästä jäi ainiaaksi Attilan sotajoukkion poistuminen Roomasta paavi Leo I (†461) pyynnöstä.

Katolilaiset tunnustavat ylimmäksi tuomariksi uskon kysymyksissä sen, jonka sellaiseksi tunnustivat pyhät Ireneus, Dionysios Suuri, Atanasios Suuri, Johannes Krysostomos, Kyrillos, Flavianus, autuas Teodoretos, pyhät Maksimos Tunnustaja, Teodoros Studiitta, Ignatios jne. – siis apostoli Pietarin, joka elää seuraajissaan, ja joka ei turhaan kuullut Herralta sanoja: "*Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni... Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet… Vahvista veljiäsi… Ruoki minun karitsoitani… Kaitse minun lampaitani.*"

ALEXANDRE HAVARD

Kirjoitus päättyy seuraavassa numerossa.

Hänen pyhyytensä Johannes Paavali II:n Viesti maailman rauhan päivänä

1. tammikuuta 2003

Pacem in Terris: Pysyvä sitoumus

1. Lähes neljäkymmentä vuotta sitten, kiirastorstaina 11. huhtikuuta 1963, paavi Johannes XXIII julkaisi merkittävän kiertokirjeensä *Pacem in Terris*. Kohdistaen sen "kaikille hyvän tahdon ihmisille" kunnioitettu edeltäjäni, joka oli kuoleva vain pari kuukautta myöhemmin, teki yhteenvedon rauhansanomastaan kiertokirjeen ensimmäisessä virkkeessä: "Rauha maan päällä, jota kaikki ihmiset kaikkina aikakausina mitä ahkerimmin ovat kaivanneet, voi toteutua vakaasti ja kestää vain, mikäli Jumalan säätämää järjestystä noudatetaan velvollisuudentuntoisesti" (Johdanto, AAS, 55 [1963], 257).

Rauhasta puhuminen hajanaiselle maailmalle

2. Maailma, jolle Johannes XXIII kirjoitti, oli tuolloin syvässä epäjärjestyksen tilassa. Kahdeskymmenes vuosisata oli alkanut suurten edistyksen odotusten saattamana. Kuitenkin sama vuosisata oli kuudenkymmenen vuoden kuluessa ehtinyt tuottaa jo kaksi maailmansotaa, tuhoavia totalitaarisia hallituksia, kuvaamatonta inhimillistä kärsimystä ja kautta aikain suurimman kirkon kokeman vainon.

Vuonna 1961, vain kaksi vuotta ennen *Pacem in Terris* –kiertokirjettä, rakennettiin Berliinin muuri. Sen oli tarkoitus jakaa ei vain kaupungin kaksi osaa ja asettaa ne toisiaan vastaan, vaan myös kaksi tapaa ymmärtää ja rakentaa maanpäällinen kaupunki. Muurin eri puolilla elämä oli järjestettävä erilaisten muottien mukaan, joita toisilleen vastakkaiset määräykset sanelivat. Ilmapiiriä leimasivat molemminpuolinen epäilys ja epäluottamus. Sekä maailmankatsomuksena että todellisuudessa muuri läpäisi koko ihmiskunnan, se tunkeutui ihmisten sydämiin ja mieliin luoden jakoja, jotka vaikuttivat loppumattomilta.

Lisäksi vain kuusi kuukautta ennen kiertokirjettä, juuri, kun Vatikaanin II kirkolliskokous oli alkamassa Roomassa, maailma oli ajautunut ydinsodan partaalle Kuuban ohjuskriisin yhteydessä. Tie rauhan, oikeudenmukaisuuden ja vapauden maailmaan näytti suljetulta. Monet uskoivat, että ihmiskunta oli tuomittu elämään epämääräisen ajan tuossa epävarmassa kylmän sodan tilassa toivoen vain, ettei mikään aggressiivinen toimi eikä mikään vahinko laukaisisi ihmiskunnan historian kauheinta sotaa. Sodan tullessa käytettävissä olleet atomiaseet olisivat uhanneet koko ihmissuvun tulevaisuutta.

Rauhan neljä tukipilaria

3. Paavi Johannes XXIII ei ollut samaa mieltä niiden kanssa, jotka väittivät, että rauha olisi mahdottomuus. Kiertokirjeensä avulla hän todisti, että rauha – koko vaativassa totuudessaan – kolkuttelee kummallakin puolella Berliinin muuria ja kaikkia muita jakavia muureja. Kiertokirje muistutti jokaisen ihmisen kuuluvan samaan ihmisperheeseen ja toi esille kaikkien kansojen yhteisen pyrkimyksen turvallisuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja tulevaisuudentoivoon.

Johannes XXIII tunnisti itselleen tyypillisen syvän intuition avulla rauhan välttämättömiksi vaatimuksiksi neljä henkistä edellytystä: *totuuden, oikeudenmukaisuuden, rakkauden ja vapauden* (vrt. *ibid.*, I: *l.c.*, 265-266). *Totuus* on rauhan perusta, mikäli jokainen yksittäinen ihminen vakavasti tunnustaa omien oikeuksiensa lisäksi myös omat velvollisuutensa toisia ihmisiä kohtaan. *Oikeudenmukaisuus* kasvattaa rauhaa, mikäli jokainen ihminen käytännön tasolla kunnioittaa toisten oikeuksia ja tosiasiassa täyttää omat velvollisuutensa toisia kohtaan. *Rakkaus* vahvistaa rauhaa, mikäli ihmiset pitävät toisten tarpeita ominaan ja jakavat sen, mitä heillä on yhdessä toisten kanssa, varsinkin omat henkiset arvonsa. *Vapaus* ravitsee rauhaa ja tekee sen hedelmälliseksi, mikäli ihmiset – valitessaan välineitä tuon päämäärän saavuttamiseen – toimivat järkevästi ja ottavat rohkeasti vastuun omista teoistaan.

Katsoen nykyhetkeä ja tulevaisuutta uskon ja järjen silmin autuas Johannes XXIII havaitsi syvien historiallisten virtojen vaikutusta. Asiat eivät aina olleet sitä, miltä ne päällisin puolin näyttivät. Sodista ja sodan huhuista huolimatta jotakin muutakin näyttäytyi inhimillisissä yhteyksissä; jotakin, mitä paavi piti lupaavana hengellisen vallankumouksen alkuna.

Uusi tietoisuus ihmisen arvokkuudesta ja luovuttamattomista ihmisoikeuksista

4. Johannes XXIII kirjoitti, että ihmiskunta oli matkallaan astunut uuteen vaiheeseen (vrt. *ibid.*, I: *l.c.*, 267-269). Kolonialismin päättyminen ja uusien itsenäisten valtioiden syntyminen, työläisten oikeuksien turvaaminen, uusi ja tervetullut naisten osallistuminen julkiseen elämään olivat kaikki todistuksena siitä, että ihmissuku oli todellakin astumassa uuteen historian vaiheeseen. Sitä leimasi "*vakaumus siitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia heidän luonnollisen arvokkuutensa perusteella*" (*ibid.*, I: *l.c.*, 268). Paavi tiesi, että tuota arvokkuutta vastaan rikottiin vielä monilla alueilla ympäri maailmaa. Silti hän oli vakuuttunut, että huolimatta sen hetken dramaattisesta tilanteesta maailma oli kasvamassa entistä *tietoisemmaksi tietyistä hengellisistä arvoista* ja entistä avoimemmaksi myös *rauhan tukipilareiden* – totuuden, oikeudenmukaisuuden, rakkauden ja vapauden – tarkoitusta kohtaan (vrt. *ibid.*, I: *l.c.*, 268-269). Yrittäessään liittää nuo arvot paikalliseen, kansalliseen ja kansainväliseen yhteiskunnalliseen elämään ihmisistä oli tulossa yhä tietoisempia siitä, että heidän suhteensa Jumalan kanssa, joka on kaiken hyvyyden lähde, täytyy olla heidän sekä yksilöllisen että yhteisöllisen elämänsä vankka perusta ja ylin kriteeri (vrt. *ibid.*). Paavi oli vakuuttunut, että tällaisella kehittyvällä hengellisellä tuntemuksella täytyy olla perustavanlaatuisia julkisia ja poliittisia seurauksia.

Paavi Johannes XXIII huomasi ihmisoikeuksien arvostuksen lisääntymisen, jota tapahtui monissa maissa mutta myös kansainvälisesti. Hän tarttui tuon ilmiön tarjoamiin mahdollisuuksiin ja ymmärsi sen ainutlaatuisen voiman muuttaa historiaa. Se, mitä myöhemmin tapahtui Keski- ja Itä-Euroopassa, vahvistaa hänen näkemyksensä. Hän opettaa kiertokirjeessään, että tie rauhaan löytyy puolustamalla ja edistämällä perusihmisoikeuksia. Ne kuuluvat kaikille ihmisille, ei tiettyyn yhteiskunnalliseen luokkaan kuulumisen perusteella tai valtion myöntämänä etuisuutena vaan yksinkertaisesti ihmisyytemme takia: "Jokaisen ihmisyhteisön, jos sen on tarkoitus olla hyvin järjestäytynyt ja tuottoisa, on perustuttava seuraavalle periaatteelle: nimittäin, että jokainen ihminen on persoona, eli hänen luontoonsa kuuluvat järki ja vapaa tahto. Ja juuri siksi, että hän on persoona, hänellä on oikeuksia ja velvollisuuksia. Ne tulevat suoraan ja samanaikaisesti hänen oman luontonsa perusteella. Ja koska nämä oikeudet ja velvollisuudet ovat yleismaailmalliset ja loukkaamattomat, ei niitä mitenkään voi luovuttaa pois." (*ibid.*, 259)

Kuten historia pian osoitti, kysymyksessä ei ollut mikään abstrakti ajatus, vaan ajatus, jolla oli hyvin pitkälle ulottuvia seurauksia. Sen varmuuden innoittamana, että jokainen ihminen on yhtä arvokas ja että yhteiskunnan on siksi muututtava sen mukaisesti, *ihmisoikeusliike* kehittyi nopeasti ja muodostui todelliseksi poliittiseksi ilmaisuksi yhdelle nykyhistorian suurista suuntauksista: vapauden tavoittelulle välttämättömänä osatekijänä rauhan saavuttamisessa. Ihmisoikeusliikkeitä alkoi esiintyä lähes kaikkialla maailmassa. Ne toimivat työkaluina diktatuurien korvaamisessa demokraattisilla ja osallistuvilla hallintojärjestelmillä. Ne osoittivat käytännössä, että rauha ja edistys voidaan saavuttaa vain kunnioittamalla *yleismaailmallista moraalilakia, joka on kirjoitettu ihmisen sydämeen* (vrt. Johannes Paavali II, *Puhe YK:n yleiskokoukselle, 5. lokakuuta 1995*, No. 3).

Yleismaailmallinen yhteinen hyvä

5. Yhdessä toisessakin kohdassa *Pacem in Terris* osoittautui profeetalliseksi. Näin oli sen tarkastellessa maailmanpolitiikan kehityksen seuraavaa vaihetta. Koska maailman eri osista oli tulossa entistä riippuvaisempia toisistaan ja koska maailma kehittyi entistä globaalisemmaksi, ihmiskunnan yhteisen hyvän eteen oli tehtävä työtä kansainvälisellä tasolla. Paavi Johannes XXIII:n mielestä oli siksi asiallista puhua "*yleismaailmallisesta yhteisestä hyvästä*" (*Pacem in Terris,* IV: *l.c.*, 292). Tämän kehityksen seurauksista yksi oli selvä *julkisen auktoriteetin* tarve *kansainvälisellä tasolla*. Sen olisi voitava edistää yleismaailmallista yhteistä hyvää. Sen olisi oltava auktoriteetti - paavi heti tarkensi - jota ei voitaisi perustaa pakolla vaan ainoastaan kansojen yhteisymmärryksen turvin. Tällaisen rakenteen perimmäisenä tavoitteena tulisi olla "ihmispersoonan oikeuksien tunnustaminen, kunnioittaminen, turvaaminen ja edistäminen" (*ibid.*, IV: *l.c.*, 294).

Ei ole yllätys, että Johannes XXIII suuntasi katseensa toiveikkaana Yhdistyneiden Kansakuntien puoleen. Järjestö oli perustettu kesäkuun 26. päivänä vuonna 1945. Paavi näki sen uskottavana maailmanrauhan säilyttämisen ja vahvistamisen työkaluna. Erityistä arvostusta hän osoitti järjestön vuonna 1948 tekemää *Yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta* kohtaan, jolla hän katsoi lähestyttävän "maailmanyhteisön oikeudellista ja poliittista perustamista" (*ibid.*, IV: *l.c.*, 295). Tällä hän itse asiassa tarkoitti sitä, että *Julistus* tarjosi moraalisen perustan, jonka avulla maailman kehitys voisi jatkua, sellaisen maailman, jota leimaisi järjestys eikä epäjärjestys, vuoropuhelu eikä voima. Hän uskoi, että Yhdistyneiden Kansakuntien harjoittama päättäväinen ihmisoikeuksien puolustus on välttämätöntä järjestön toimintamahdollisuuksien kehittämiseksi kansainvälisen turvallisuuden edistämisessä ja puolustamisessa.

On selvää, ettei paavi Johannes XXIII:n näkemys tehokkaasta kansainvälisestä julkisesta auktoriteetista ihmisoikeuksien, vapauden ja rauhan tukena ole vielä kokonaan toteutunut. Selvää on itse asiassa sekin, että kansainvälisessä yhteisössä on vielä paljonkin epäröintiä ihmisoikeuksien kunnioittamisessa ja toteuttamisessa. Tämä velvollisuus koskee kuitenkin *kaikkia* perusoikeuksia ja sulkee siten pois mielivaltaisen valitsemisen, joka saattaa johtaa syrjinnän ja epäoikeudenmukaisuuksien hyväksymiseen. Samoin todistamme paraikaa huolestuttavan kuilun syntyä: se on muodostumassa uuden vaurauden ja uusien teknologioiden avulla edistyneissä yhteiskunnissa tuettujen uusien "oikeuksien" joukon ja toisten, yhä paljon perustavampaa laatua olevien ihmisoikeuksien välille, joita ei vieläkään ole saavutettu. Näin on etenkin alikehittyneissä maissa. Ajattelen esimerkiksi oikeutta ruokaan ja juotavaan veteen, asuntoon ja turvallisuuteen, itsestä määräämiseen ja riippumattomuuteen. Monille näitäkään oikeuksia ei pystytä takaamaan ja tarjoamaan. *Rauhan toteutumiseksi tällaista jännitystä on pikimmiten lievitettävä ja se on lopulta poistettava kokonaan.*

On tehtävä vielä toinen havainto: kansainvälinen yhteisö, jolla vuodesta 1948 lähtien on ollut asiakirja ihmispersoonan luovuttamattomista oikeuksista, on yleensä epäonnistunut *sen velvollisuuksien riittävässä noudattamisessa*. Nimittäin *velvollisuus* juuri asettaa ne rajat, joiden sisään *vapauden* täytyy sopia. Muuten ajaudutaan mielivaltaisuuteen. Nykyistä tarkempi huomion kiinnittäminen *ihmisen yleismaailmallisia velvollisuuksia* kohtaan auttaisi suuresti rauhan asiaa. Näin on, koska se tarjoaisi moraalisen perustan niiden *asioiden järjestyksen* yhteiselle tunnustami-

selle, jotka eivät riipu yksittäisten ihmisten tai ryhmien tahdosta.

Uusi kansainvälinen moraalijärjestys

6. Toisaalta pysyy kuitenkin totena, että monista vaikeuksista ja takaiskuista huolimatta paavi Johanneksen hienon näkemyksen toteutumisessa *on saavutettu merkittävää edistystä* viimeisten neljänkymmenen vuoden kuluessa. Se, että valtiot ympäri maailmaa kokevat velvollisuudekseen kunnioittaa ajatusta ihmisoikeuksista, osoittaa, kuinka voimakkaita välineitä moraalinen vakaumus ja hengellisen eheys ovat. Nehän osoittautuivat ratkaisevan tärkeiksi siinä omantunnon vallankumouksessa, joka teki mahdolliseksi eurooppalaisen kommunismin syrjäyttämisen väkivallattomasti vuonna 1989. Vaikka virheelliset käsitykset liian suuresta vapaudesta uhkaavat demokratiaa ja vapaita yhteiskuntia, on varmasti merkittävää, että neljänäkymmenenä vuotena *Pacem in Terris* -kierokirjeen jälkeen suuri osa maailmaa on tullut entistä vapaammaksi. Samalla vuoropuhelun ja yhteistyön rakenteet ovat vahvistuneet ja maailmanlaajuisen ydinsodan uhkaa, joka painoi raskaasti paavi Johannes XXIII:a, on tehokkaasti onnistuttu hillitsemään.

Ylväästi mutta kaikella nöyryydellä haluaisin väittää, että kirkon tuhatviisisataa vuotta vanha opetus rauhasta on tänäänkin hyvin ajankohtainen maailmalle, niin kansojen johtajille kuin yksittäisille ihmisille. Rauha on ”järjestyksen tyyneyttä - *tranquillitas ordinis*”, joksi pyhä Augustinus sitä kutsui (*De Civitate Dei,* 19, 13). Neljäkymmentä vuotta sitten *Pacem in Terris* kehitti tätä käsitystä aivan uudella tasolla. On selvää, että maailma on vakavan epäjärjestyksen vallassa. Mutta kysymys pysyy: *Minkälainen järjestys voi korvata tämän epäjärjestyksen,* niin että ihmiset voivat elää vapaina, oikeudenmukaisesti ja turvallisesti? Ja koska maailma kaiken epäjärjestyksen keskellä kuitenkin toimii monin tavoin ”järjestettynä” - taloudellisesti, kulttuurisesti, jopa poliittisesti - niin nousee esiin myös toinen, yhtä tärkeä kysymys: Minkä periaatteiden mukaan uudet järjestyksen muodot toteutetaan maailmassa?

Nämä kauaskantoiset kysymykset vihjaavat, ettei maailmanjärjestyksen ongelmaa, joka oikein ymmärrettynä on rauhan ongelma, voi erottaa moraalin periaatteista. Tämä on vain toinen tapa sanoa, ettei rauhaa voi käsitellä erillään ihmisen arvokkuudesta ja ihmisoikeuksista. Siinä on yksi *Pacem in Terris* -kiertokirjeessä esitetyistä kestävistä totuuksista. Teemme oikein, kun muistelemme ja pohdiskelemme sitä nyt, kiertokirjeen 40-vuotisjuhlan yhteydessä.

Eikö nyt olekin sopiva aika *työskennellä yhdessä ihmisperheen uuden organisaatiorakenteen aikaansaamiseksi*, kansojenvälisen rauhan ja sopusoinnun sekä kansojen sisäisen kehityksen takaamiseksi? Mutta älköön jääkö epäselväksi: se ei tarkoita jonkinlaisen maailmanlaajuisen supervaltion perustuslain kirjoittamista. Ennemminkin on kysymys jo olemassaolevien prosessien jatkamisesta ja syventämisestä. Niiden avulla pitää vastata lähes yleismaailmalliseen *vaatimukseen löytää osallistumistapoja poliittiseen vallankäyttöön, jopa kansainvälisellä tasolla, ja parantaa julkisen elämän kaikkien tasojen läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta.* Luottaen hyvyyteen, jonka hän uskoi löytyvän jokaisesta ihmispersoonasta, paavi Johannes XXIII kutsui koko maailman jakamaan ylevän näkemyksen julkisesta elämästä ja vallankäytöstä. Rohkeasti hän haastoi maailman samalla kulkemaan ajatuksissa senhetkisen epäjärjestyksen tuolle puolen, etsimään uutta kansainvälistä järjestystä, joka olisi ihmisen arvokkuuden mittainen.

Sidos rauhan ja totuuden välillä

7. Niille, jotka pitävät politiikkaa välttämättömyyden sanelemana ja siten moraalisuudesta irrallisena, tai pelkkänä oman edun ajamisena, paavi Johannes XXIII näytti *Pacem in Terris* -kiertokirjeessään oikeamman kuvan inhimillisestä todellisuudesta ja osoitti tien kaikille parempaan tulevaisuuteen. Juuri siksi, että ihmisille on luotu kyky tehdä moraalisia valintoja, *mikään inhimillinen toiminta ei tapahdu moraalisen arvostelun ulkopuolella.* Politiikka on inhimillistä toimintaa; niinpä myös se kuuluu huolellisen moraalisen tarkastelun alle. Sama pätee myös kansainväliseen politiikkaan. Niin kuin paavi kirjoitti: “Saman luonnonlain, joka hallitsee yksilöiden elämää ja käyttäytymistä, on säänneltävä myös poliittisten yhteisöjen suhteita toistensa kanssa” (*Pacem in Terris,* III: *l.c.,* 279). Niiden, jotka kuvittelevat, että kansainvälinen julkinen elämä on jossakin moraalisen arvostelun ulkopuolella, tarvitsee vain pohdiskella *ihmisoikeusliikkeiden* vaikutuksia kansalliseen ja kansainväliseen politiikkaan juuri päättyneellä 20. vuosisadalla. Tapahtunut kehitys, jota kiertokirje ennakoi, selkeästi osoittaa, ettei väite kansainvälisen politiikan välttämättömästä kuulumisesta jonkinlaiseen moraalilain ulkopuoliseen “vapaa-alueeseen” mitenkään pidä paikkaansa.

Tänään ei ehkä missään ole yhtä selkeää tarvetta poliittisen auktoriteetin oikealle käytölle kuin *Lähi-Idän ja Pyhän maan dramaattisessa tilanteessa.* Päivästä päivään ja vuodesta toiseen jatkunut karvas molemminpuolinen hyljeksintä sekä väkivallan ja koston loputon kierre ovat kaataneet toistaiseksi kaikki yritykset aloittaa vakavat vuoropuhelut ongelman todellisistä syistä. Tilanteen tulenarkuutta lisäävät kansainvälisen yhteisön jäsenten ristiriitaiset pyrkimykset. Siihen saakka, kunnes vallanpitäjät suostuvat todelliseen vallankäyttötapojensa muuttamiseen ja aloittavat kansojensa hyvinvoinnin turvaamisen, on vaikea nähdä, miten edistystä kohti rauhaa voisi tapahtua. Joka päivä Pyhää maata ravistelee veljien välinen taistelu. Se vie toisiaan vastaan voimat, jotka muokkaavat Lähi-Idän lähimmän tulevaisuuden. Tarvitaan ihmisiä, jotka vakaumuksellisesti ja vakaasti tahtovat toteuttaa ihmisen arvokkuutta ja ihmisoikeuksia kunnioittavaa politiikkaa. Tällainen politiikka on kaikille verrattomasti hyödyllisempää kuin konfliktin jatkaminen. Alku voidaan tehdä tämän totuuden perusteella, sillä se on aina paljon vapauttavampaa kuin propaganda, varsinkin, jos propagandan tarkoituksena on peitellä tarkoituksia, joita ei mitenkään voi hyväksyä.

Kestävän rauhan edellytykset

8. On olemassa katkeamaton sidos *rauhan työn* ja *totuuden kunnioittamisen* välillä. Rehellisyys tietojen tarjonnassa, kohtuullisuus oikeusjärjestelmissä ja avoimuus demokraattisessa järjestelmässä antavat kansalaisille turvallisuuden tunteen sekä valmiuden ongelmien selvittämiseen rauhanomaisesti. Seurauksena on myös halu aitoon ja rakentavaan vuoropuheluun. Nämä kolme seikkaa ovat *kestävän rauhan todelliset edellytykset.* Poliittiset kokoukset alueellisella tai kansainvälisellä tasolla palvelevat rauhan asiaa vain silloin, kun kaikki osapuolet kunnioittavat tehtyjä sitoumuksia. Muuten kokoukset saattavat jäädä merkityksettömiksi ja hyödyttömiksi. Silloin niiden seurauksena ihmiset uskovat entistä vähemmän vuoropuheluun ja luottavat sitäkin enemmän voiman käyttöön asioita ratkottaessa. Valtioiden ja hallitusten johtajien on vakavasti arvioitava niitä rauhalle koituvia negatiivisia seurauksia, joita aiheutuu sopimusten pitämättä jättämisestä.

Vanha periaate kuuluu: *Pacta sunt servanda.* Jos sitoumukset toki aina tulisi pitää, niin kaikista sitoumuksista juuri *lupauksia köyhille* on pidettävä erityisen sitovina. Heille on erityisen turhauttavaa joutua pettymään elintärkeiksi koettujen lupausten rauetessa. Tässä mielessä epäonnistuminen sitoumusten pitämisessä avustuksissa kehitysmaille on vakava moraalinen kysymys, joka edelleen osoittaa maailmassa esiintyvän tasapainottomuuden epäoikeudenmukaisuuden. *Kärsimys, jonka köyhyys aiheuttaa, lisääntyy luottamuksen menetyksestä.* Lopputulos on toivottomuus. Luottamuksen olemassaolo kansainvälisissä suhteissa on *perinpohjaisen arvokasta sosiaalista pääomaa.*

Rauhan kulttuuri

9. Loppujen lopuksi rauhassa ei ole oikeastaan kysymys *rakenteista* vaan *ihmisistä.* Tietyt rauhan rakenteet ja mekanismit - oikeudelliset, poliittiset ja taloudelliset - ovat tietysti välttämättömiä ja olemassakin. Niitä ei kuitenkaan ole johdettu mistään muusta kuin historian saatossa ihmisten tekemistä *lukemattomista rauhan osoituksista* kertyneestä tiedosta ja kokemuksesta. Nämä ihmiset ovat pysyneet toiveikkaina eivätkä ole antaneet periksi vaikeuksille. Rauhan osoituksia tekevät ihmiset, jotka *vaalivat rauhaa ensinnäkin omassa sydämessään.* Niitä syntyy sellaisten ihmisten sydämen ja järjen tuloksena, jotka ovat rauhantekijöitä (vrt. Matt. 5: 9). *Rauhan osoitukset* ovat mahdollisia, kunhan *ihmiset arvostavat täysin elämänsä yhteisöllistä ulottuvuutta*, jotta he ymmärtäisivät omien yhteisöjensä ja maailman tapahtumien tarkoitusta ja vaikutuksia. *Rauhan osoituksista* muodostuu rauhan perinne ja rauhan kulttuuri.

Uskonnolla on tärkeä tehtävä rauhan osoitusten vaalimisessa ja rauhan edellytysten lujittamisessa. Sen tehtävä onnistuu entistä paremmin, jos se keskittyy siihen, mikä sille on keskeistä: avoimuus Jumalalle, yleismaailmallisen veljeyden vaaliminen sekä solidaarisuuden kulttuurin levittäminen. *Rukouspäivällä rauhan puolesta*, jonka pidin Assisissa 24. tammikuuta 2002 ja joka kokosi yhteen monien uskontojen edustajia, oli juuri tuo tarkoitus. Se ilmaisi toiveen pitää huolta rauhasta levittämällä rauhan hengellisyyttä ja kulttuuria.

Pacem in Terris -kiertokirjeen perintö

10. Autuas paavi Johannes XXIII oli mies, joka ei pelännyt tulevaisuutta. Optimistisuudessaan häntä ylläpiti syvä luottamus Jumalaan ja ihmiseen. Tuo luottamus oli lähtöisin siitä sinnikkäästä uskon ilmapiiristä, jossa hän oli kasvanut. Kaitselmusta kohtaan osoittamansa luottamuksen voimasta hän ei epäröinyt kutsua yhteen aikansa johtajia uutta maailmannäkemystä varten, vaikka maailma näyttikin olevan pysyvässä selkkaustilassa. Tämä on perintö, jonka hän jätti meille. Päättäkäämme mekin kaikki tänä maailman rauhan päivänä 2003 omaksua sama näkymä: luottamus armeliasta ja myötätuntoista Jumalaa kohtaan, joka kutsuu meitä veljeyteen, luottamus aikamme ihmisiä kohtaan, koska heidän sieluissaan on Jumalan kuva - niin kuin kaikkina aikoina. Tämä on se perusta, miksi me voimme toivoa rauhan maailman rakentuvan maan päälle.

Uuden vuoden alkaessa meidän ihmisten historiassa sydämeni syvyyksistä nousee spontaanisti seuraava toive: että jokaisesta ihmisestä löytyisi uudistunut omistautumisen henki siihen tehtävään, joka *Pacem in Terris* -kiertokirjeessä esitettiin neljäkymmentä vuotta sitten. Se oli tarkoitettu kaikille hyvän tahdon ihmisille. Tehtävämme, jota kiertokirje kutsui “valtavaksi”, on “muodostaa inhimillisessä yhteisössä uusia suhteita, joita leimaavat ja ohjaavat totuus, oikeudenmukaisuus, rakkaus ja vapaus”. Paavi Johannes ilmoitti tarkoittavansa “suhteita yksittäisten kansalaisten kesken, kansalaisten ja valtion välillä ja valtioiden kesken sekä lopulta yksilöiden, perheiden, väliportaan yhteisöjen ja valtioiden suhteita kansainvälisen yhteisön kanssa”. Hän päätti kirjoituksen sanomalla, että “todellisen rauhan aikaansaaminen Jumalan antamalla järjestyksellä” on “kaikkein ylevin tehtävä” (*Pacem in Terris,* V: *l.c.*, 301-302).

Pacem in Terris -kiertokirjeen 40-vuotisjuhla on sopiva tilaisuus palata paavi Johannes XXIII:n profeetalliseen opetukseen. Katoliset yhteisöt saavat miettiä, miten tätä vuotta voi juhlia. Toivon, että siihen liittyy aloitteita, joilla on ekumeenista ja uskontojen välistä sisältöä. Olisivatpa ne avoimia myös kaikille, jotka sydämissään toivovat voivansa “rikkoa jakavia esteitä ja vahvistaa molemminpuolisen rakkauden siteitä, oppia ymmärtämään toinen toistaan ja antamaan anteeksi väärintekijöilleen” (*l.c.,* 304).

Liitän tähän toiveeseeni rukouksen Kaikkivaltiaalle Jumalalle, kaiken hyvän lähteelle. Hän, joka kutsuu meitä sorrosta ja selkkauksista vapauteen ja yhteistyöhön kaikkien hyväksi, auttakoon ihmisiä kaikkialla rakentamaan rauhan maailmaa, joka yhä vankemmin perustuu autuaan paavi Johannes XXIII:n historiallisessa kiertokirjeessään esittämiin neljään tukipilariin: *totuuteen, oikeudenmukaisuuteen, rakkauteen ja vapauteen.*

VATIKAANISSA
8. JOULUKUUTA 2002

JOHANNES PAAVALI II

Pyhän Henrikin Seuran
kulttuurimatka
keväiseen Riikaan 28.-31.3.2003

SITOVAT VARAUKSET 14.2.2003 MENNESSÄ!

Matkan hinta jaetussa 2-hh 497 euroa, 1-hh 597 euroa. Ennakkomaksu 100 euroa (jota ei palauteta) ilmoittautumisen yhteydessä. Voimassa oleva ulkomaanpassi vaaditaan. Ilmoittautumiset, tiedustelut ja tarkempi matkaohjelma: Lauri Lehtovirta, puh. 0205 615328 (ark. 9-17), email lauri.lehtovirta@kohdematkatkaleva.fi.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikoiden
retretti Turussa
isä **Frans Vossin** SCJ johdolla pe 28.2. - su 2.3.

Aiheena Jeesuksen pyhän sydämen spiritualiteetin ajankohtaisuus. Majoitus ja täysihoito 75 euroa. Ilmoittautumiset Birgittalaissisarille, puh. 02-2501910, fax 02-2503078. Ursininkatu 15 A, 20100 Turku.

Kertauksen vuoksi:

Katolinen uskonnonopetus kouluissa

Mikäli vanhemmat haluavat, että heidän lapsensa saisivat katolista uskonnonopetusta koulussa heidän tulee ilmoittaa koulun rehtorille että lapsi on katolilainen ja että hänelle toivotaan oman uskonnon opetusta. Luonnollisimmin tämä tapahtuu, kun lapsi ilmoitetaan kouluun ensimmäiselle luokalle.

Koulun on järjestettävä katolista uskonnonopetusta, mikäli järjestäjällä (esim. kaupunki, kunta tai yksityiskoulu) on vähintään kolme katolista oppilasta. Kunnan tai kaupungin ollessa kyseessä näiden kolmen lapsen ei tarvitse olla edes samassa koulussa. Yksittäisille lapsillekin järjestetään siis paikoitellen katolisen uskonnon tunteja. Useimmiten ryhmät kuitenkin koostuvat oppilaista, joita on kerätty eri luokka-asteilta ja joissakin tapauksissa myös eri lähikouluista.

Vaikka lapsi olisi jo aloittanut luterilaisen uskonnon voi sen vaihtaa katoliseen uskontoon. Kesken lukuvuotta tällaisia vaihtoja ei juuri kuitenkaan tehdä.

On myös tärkeää, että koulu saa ajoissa tiedon vanhempien halusta saada lapselleen katolista uskonnonopetusta. Mikäli sitä pyydetään vasta syksyllä koulun alkaessa on sen järjestäminen jo lukujärjestyksen kannalta huomattavasti vaikeampaa.

Tällä hetkellä toimii kuusi täyspäiväistä uskonnonopettajaa lähinnä pääkaupunkiseudulla sekä useita tuntiopettajia. Tarkoituksena olisi laajentaa katolisen uskonnon kouluopetusta vähitellen ja resurssien mukaan myös muihin kaupunkeihin ja kuntiin.

Uusi uskonnonvapauslakiehdotus tukee myös tätä ratkaisua: että lapset saisivat juuri oman uskontonsa opetusta. Kouluopetuksessa käytetään pääasiassa samoja oppimateriaaleja kuin seurakuntaopetuksessakin. Uskonnontunteja on luokka-asteesta riippuen 1-2. Se on oppiaineena samassa asemassa kuin mikä tahansa muu oppiaine. Opettajat saavat palkkansa koululta, joka maksaa myös oppimateriaalit.

IRENE ALVAREZ

KATOLISET LASTENLEIRIT KESÄLLÄ 2003 ENNAKKOTIEDOT

1.- 7.6. PYÖRÄVAELLUS Viron Saarenmaalle, yli 14-vuotiaille, hinta 110e (ei kat. 130e).

1. - 8.6. 15-VUOTIAIDEN LEIRI Jyväskylässä, hinta 120e.

1. – 6.6. VARHAISNUORTEN LEIRI Stella Marisissa, 10 - 13v., hinta 70e/sisarukset 60e/ei kat. 80e.

8. – 14.6. I LASTENLEIRI Stella Marisissa, 5 – 9v., hinta 60e/sisarukset 50e.

14. – 20.6. II LASTENLEIRI, samat kuin edellä.
8.6. – 15.6. LASTENLEIRI Jyväskylässä, lisätiedot myöhemmin.
22.6. – 29.6. ENGLISH CAMP Stella Marisissa, 8 – 13v., hinta 80e/sis. 70e/ei kat. 90e.
30.6. – 6.7. PERHELEIRI Stella Marisissa, lisätiedot myöhemmin.

30.6. – 6.7. ISOSKOULUTUS perheleirin aikana, koulutettavilta leiri ilmainen, yli 15v. mieluummin, 15-vuotiaiden leirin käynyt.
6. – 13.7. SPORTTILEIRI Stella Marisissa, 8 – 13v., hinta 80e/sis.70e/ei kat. 90e.
13. – 20.7. TAIDELEIRI Stella Marisissa kaiken ikäisille, lapset vain oman holhoojan kanssa, hinta 190e/alle 15v.110e/ ei kat. 205e/120e.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset Katekeettinen keskus: puh. 09-2416095 fax 09-5885157. Tarkemmat tiedot myöhemmin Fidesissä. Ilmoittautuneet saavat oman kirjeen lähempänä leiriä.

Kuvagalleria

Jerusalemin pyhän haudan ritarikunnan investituurajuhla

Nya böcker

Fransiskaner-historia

Den danske arkivarien **Jörgen Nybo-Rasmussen** har nyligen fått ur trycket sitt livs viktigaste verk. Det är historien om fransiskanernas verksamhet i Norden under medeltiden.

Idén till denna bok, standardverket i detta ämne, fick han redan för fyrtio år sedan så det var en stor glädje för honom att nu få se det i tryck. Bokens namn är *"Die Franziskaner in den nordischen Ländern im Mittelalter"*.

Notisen nämner tyvärr varken förlaget eller priset.

MÄRTA AMINOFF

Bygger på notis i KO

Från playboy till munk

Från playboy till munk heter en sympatisk liten biografi över musikern Herman Cohen som levde 1821-1871. Boken är skriven av karmelitsystern **Vanja Sundbom** (sr. Johanna) och utgiven av St.Eriks bokförlag.

Herman Cohen av judisk börd, var ett musikaliskt underbarn som hade stora framgångar som pianist allt från 12 års ålder. Vid den åldern for han med sin mor och två syskon från hemstaden Hamburg till Paris for att skaffa sig bästa möjliga musikutbildning. Där blev han favoritelev till Frans Liszt. Han rörde sig snart i konstnärs- och kulturkretsar men då han var utan tillräcklig disciplin utvecklade han sig med åren till en playboy och hasardspelare. Men år 1847 förbarmade sig Kristus och hans moder över ynglingen och ledde honom till omvändelse och ett par år senare blev han karmelitmunk och uppfylldes med stor längtan efter eremitliv, av vilket han blott litet fick njuta. Det visade sig nämligen att han hade en ovanligt god förmåga att tala till sina åhörares hjärtan så han behövdes i karmeliternas aktiva apostolat.

När det fransk-tyska kriget bröt ut begav sig Herman först till Schweiz för att inte genom sin närvaro skada sina medbröder och fortsatte sedan till Tyskland där han blev präst vid fånglägret i Spandau nära Berlin. Där blev han drabbad av smittkoppor och dog 20.januari 1871. Den lilla boken på 65 sidor ger en saklig, sympatisk och givande skildring av detta ovanliga livsöde.

Från playboy till munk. Vanja Sundbom. St. Eriks bokförlag. Skr 85.

MÄRTA AMINOFF

Iloiset karnevaalit

Lauantaina 1.3.2003 alkaen iltamessun jälkeen n. klo 19.00 Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa.

- **ruokatarjoilua**
- **musiikkia ja muuta hauskaa ohjelmaa**
- **arpajaiset: ota mukaan 2 euron kolikoita.**

Lipun hinta 17 euroa/henkilö, joka on maksu ruoasta. Sitovat ilmoitukset Henrikin pappilaan 21.2.2003 mennessä, puh 09-6824040, ruokavarausten vuoksi. Lippuja myydään kirkkokahveilla.

Nyt kaikki mukaan iloisin mielin. Ota ystäväsikin mukaan. Tehdään yhdessä kotoinen ja viihtyisä ilta!

PYHÄN HENRIKIN SEURA

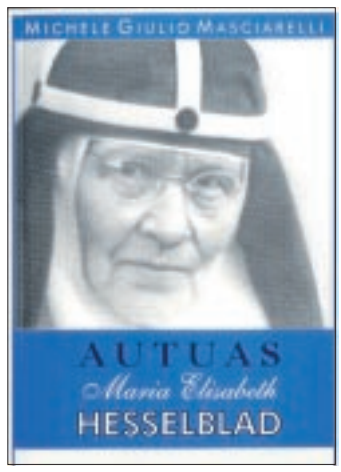

Pyhyyden vetovoimaa

Uusi kirja "toisesta Birgitasta": Autuas Maria Elisabeth Hesselblad.

Birgittalaissisaret ovat julkaisseet autuaasta äiti Maria Elisabeth Hesselbladista erinomaisen, n. 100-sivuisen kirjan. Siinä selostetaan selkeällä ja kauniilla tavalla sääntökunnan uuden haaran perustajan elämäkerta, tie pyhyyteen.

Äiti **Tekla Famigliettin** O.Ss.S. alkusanat päättyvät pohtimaan pyhyyden vetovoimaa. Kannustakoot ne tutustumaan tähän pieneen kirjaan:

"Pyhyys on sen lääkkeen nimi, joka voi uudelleen parantaa Kirkon, kun sen todistus tai lähetysinto heikentyy. Se on nimi, joka merkitsee kaikkien kristittyjen kutsumuksen toteutumista. Se on pelastuksen konkreettinen nimitys. ...

"En voi muuta kuin toivottaa, että tämä mons. Michele Giulio Masciarellin ... laatima kirjanen saisi kulkea monien käsien kautta ja joutua monien tarkkaavaisten silmien eteen ja ennen kaikkea sellaisten sydämien eteen, jotka ovat vapaat ja halukkaat ottamaan vastaan *pyhyyden* kutsun. Tämä kutsu tulee suoraan Kristukselta ja on lyhyt ilmaus, johon voimme sisällyttää kaikkien aikojen - myös meidän aikamme - Kirkon aidoimman olemuksen ja lähetystehtävän. Tämä meidän aikammehan osoittaa omalla tavallaan tuntevansa koti-ikävää Jumalan luokse, tarvetta kohdata Kristus ja noudattaa evankeliumia."

KATT

Michele Giulio Masciarelli: Autuas Maria Elisabeth Hesselblad. Birgittalaissisaret, Padasjoen kirjapaino, Padasjoki 2002. Saatavissa Turun birgittalaisluostarista.

Lukijoilta/Kysy papilta

Tällä palstalla toivomme lukijoittemme tuovan esille rakentavia mielipiteitään sekä käyvän keskustelua katolisen uskonsa todeksi elämisestä. Lisäksi palstalla voidaan esittää kysymyksiä, joihicdadn joku asiantunteva hiippakuntamme pappi vastaa.

Kirjoitukset tulee toimittaa kirjekuoressa Fidesin toimitukseen tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuksella "mielipide" tai "kysymys", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

7.12.2002 Pyhän Henrikin katedraalissa.

"Myös meidän päivinämme Pyhän Haudan ritariksi tulevalta vaaditaan kilvoittelua uskon ja rakkauden hengessä.

Se merkitsee työtä Kristuksen valtakunnan ja kirkon leviämisen puolesta ja karitatiivisen toiminnan intoa."

INVESTITUURARIITUKSESTA

Kuvissa vasemmalta oikealle:

1) Prof. **Kalevi Pöykkö**, *ritarikunnan Suomen käskynhaltijakunnan käskynhaltija*, ja fil. tri **Kaarina Pöykkö**.

2) Ritarikunnan pappisjäsen, isä **Teemu Sippo** SCJ.

3) Suurlähettiläs **Klaus Castrén**, ritariksi lyötävä kandidaatti **Markku Vähätalo** ja evl evp **Niilo Mohell**.

4) Markku Vähätalo, Helsingin piispa Józef Wróbel SCJ, *suurpriori*, ja Björn Hansson.

Puhtaampi sointi Jumalan kunniaksi

Pyhän Marian seurakunnan urut vaikenevat viikoksi tai kahdeksi tänä keväänä. Edessä on 37-vuotiaiden urkujen ensimmäinen perusteellisempi remontti. Mutta miksi pitää korjata urkuja, jotka kuitenkin toimivat?

Urut eivät koskaan ole yksinkertaisia soittimia. Pyhän Marian seurakunnan uruissa on 17 äänikertaa, kaksi sormiota (kosketinriviä) ja jalkio. Pillejä on 1158. Kanttori **Ann-Catrin Wulff** toteaa, että urut ovat juuri sopivankokoiset Pyhän Marian kirkkoon ja muutenkin erittäin hyvin suunnitellut.

Urkujen rakentajan, ruotsalaistuneen hollantilaisen Richard Jacobyn, urkuja löytyy Suomesta vain kahdet: Pyhän Marian ja Pyhän Henrikin seurakunnan urut.

Pyhän Marian urut ovat harvinaisen monipuoliset siinä mielessä, että niillä voi soittaa niin barokkimusiikkia kuin romanttisiakin urkuteoksia. Ei siis ihme, että muutkin kuin katolilaiset arvostavat näitä urkuja.

Tämän ainutlaatuisen soittimen ääni ei kuitenkaan enää ole kohdallaan. "Kirkon remontin yhteydessä 1980-luvulla urkuihin joutui paljon pölyä. Tämä tuntuu mm. siten, että äänikertoja pitäisi virittää usein. Voimme itse virittää 4 äänikertaa, ja joudumme virittämään niistä kaksi joka viikko. Tämä ei ole normaalia", Ann-Catrin kertoo.

Kevään remontissa onkin kyse siitä, että kaikki 1158 pilliä otetaan irti, imuroidaan ja pyyhitään sisältä kostealla. Jokaista pilliä on viritettävä ja mahdolliset viat korjattava. Myös urkujen soittokoneisto ja hallintakoneisto tarkistetaan ja viat korjataan.

Sari Haukka

Kirkkomuusikon työ on se tie, jolla myös teologian opintoja Italiassa suorittanut Marco Bonacci haluaa palvella Jumalaa ja ihmisiä.

Urkuja runsaat kolme vuotta messussa soittanut **Marco Bonacci** toteaa, että "jokainen - myös vähemmän musiikista kiinnostunut - huomaa varmasti urkujen soinnin paranemisen remontin jälkeen, vaikka ei nyt kiinnittäisikään huomiota soinnin puutteisiin. Uutta, puhdasta ääntä kirkkokansa pääsee kuulemaan jo pääsiäisenä. Hienoa on sekin, että vuonna 2004, kun Pyhän Marian seurakunta täyttää 50 vuotta, urut soivat puhtaasti kunniaa ja kiitosta Jumalalle!"

"Pyhän Marian seurakunta on 'laulava seurakunta' ja sen jäsenet ansaitsevat mahdollisimman hyvät urut nimenomaan messua varten. Kirkostamme ei ole tarkoituskaan tehdä mitään varsinaista konserttikirkkoa. Meille urkureille riittää kyllä muitakin kirkkoja, joissa voisimme konsertoida niin usein kuin haluaisimme. Marco ja minä kuitenkin näemme urut osana messun konaisuutta. Haluamme soittaa tavalla, joka on sopusoinnussa liturgian kanssa ja tukee päivän tekstiä. Konserteissammekin on lähes aina hengellinen aihe", Ann-Catrin toteaa.

"Me emme esiinny messussa, vaan soitamme Jumalan kunniaksi ja ihmisen rakentamiseksi", sanoo kolmatta vuotta Sibelius-Akatemiassa urkuja pääaineenaan opiskeleva Marco. Vuonna 1994 Marco - tuolloin vasta 16-vuotias lahjakas vaihtooppilas - hämmästytti Ann-Catrinin soittamalla komeasti ulkoa Bachin D-molli toccatan juuri Pyhän Marian seurakunnan uruilla. Mahdollisuus omistautua kirkkomusiikille toi Marcon muutama vuosi myöhemmin takaisin Suomeen opiskelemaan. Ja kuka tietää, ehkä mies jää tälle tielle. - "Sydämeni on Suomessa", Marco vakuuttaa.

Jotta Marcon korostama Jumalan ylistys ja ihmisten henkisen pääoman kasvattaminen voisi tapahtua puhtailla soinneilla ja urkujen alkuperäisellä kauneudella ja voimalla, on remontti nyt välttämätön. Urkukorjaamo Veikko Virtasen arvion mukaan remontti tulee maksamaan noin 7000 euroa. Ann-Catrin ja Marco järjestävät Pyhän Marian seurakunnan muusikoiden kanssa tammikuulta paastonaikaan asti pienimuotoisia konsertteja, joiden tuotolla kartutetaan remonttirahastoa. Suurempia urkukonsertteja on luvassa keväällä remontin jälkeen.

SARI HAUKKA

Auta urkuja soimaan puhtaammin!

Pyhän Marian seurakunta tarvitsee apua urkuremontin kustannusten kattamiseen. Jokainen voi osallistua yhteiseen ponnistukseen maksamalla haluamansa summan seurakunnan tilille:

Nordea 102330-204789 tai Sampo 800013-1241619.

Lisää tililleepanokorttiin tai verkkopankin lomakkeeseen viesti "Urut".

Kiitos avustasi!

Pyhän Marian seurakunnan konserttisarja

Tammikuussa ja helmikuussa 2003 pidetään P. Marian kirkossa joitakin pieniä perjantai-illan konsertteja. Seurakunnan muusikot ystävineen haluvat tällä tavoin kerätä rahaa kevään urkuremonttia varten.

Konsertserie i Sancta Maria kyrka: *I januari och februari hålls några mindre fredagskonserter i S:ta Maria kyrka. Församlingens musiker vill med sina vänner på detta sätt samla in pengar för vårens orgelreparation.*

24.1. 19.00 "Bach kuudella kielellä": Kitarataiteilija **Andrzej Wilkus** soittaa J.S. Bachin teoksia

31.1. 19.00 "Ave Maria" Marina Salosen lauluoppilaita, **Marco Bonaccin** säestäminä: J.S. Bach, G.B. Pergolesi, F. Schubert, S. Palmgren, S. Salonen

7.2. 19.00 "Ylistetty olet sinä, Herra!" Daiva Sojakka, laulu; **Marco Bonacci**, urut. Liettualaisia kirkkolauluja, Bach, Händel, Caccini, Mozart, Schubert, Saint-Saëns...

14.2. 19.00 "Soli Deo Gloria" Huilut ja pillit - Flöjter och pipor. **Kati Fehér, Ann-Catrin Wulff, Marco Bonacci**

Ny orgel i Sixtinska kapellet

Det sixtinska kapellet har fått en ny orgel. 14 december invigdes och välsignades den nya orgeln, som väger 3,5 ton. Den är flyttbar eftersom Michelangelos väggmålningar gör det omöjligt att installera en fast orgel.

Orgeln har 787 pipor varav 721 i matell och 66 i trä, 14 register och två tangentbord.

Orgeln invigdes på lördagskvällen av Vatikanens statssekreterare kardinal **Angelo Sodano**. Den presenterades av chefen för den tyska firman Mathis Orgelbau och för Liechtenstein som har donerat orgeln, som kostade 640.000 schweiziska franc.

Det Sixtinska kapellet är mest känt för Michelangelos fresker som bland annat föreställer den yttersta domen. Där samlas kardinalerna till påveval. Påven brukar fira barndop där i början av januari.

KATT/VATIKANRADION